

fond. Når vi ser på, i hvilket tempo Vækstfonden har investeret i de senere år, så er der jo også en indikation af: Skal det forsætte? Og det skal det. Vi skal gerne investere mere. Så er det klart, at så er den her delvise privatisering af Vækstfonden med til at skabe mere kapital, så vi kan investere endnu mere i de tidlige faser.

Så er der nogle, der tidligere har spurgt: Er Vækstfonden overhovedet nødvendig? Ja, det er den, for hvis der ikke var behov for Vækstfonden, så var der ikke behov for venturekapital i de tidlige faser, og det er der. Så det er i et samarbejde med alle parter på området for at få investeringer i de tidlige faser.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Præcisering af folkeskolens formål, ekstra timer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 1/3 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 21.35

Tina Nedergaard (V):

Lovforslaget, vi nu skal behandle, er en udbygning af lovforslag nr. L 101, som vi netop andenbehandlede tidligere på dagen.

Samlet udgør de to lovforslag en pakke af forbedringer til folkeskolen, forbedringer, der skal medvirke til, at den danske folkeskole kan møde fremtidens udfordringer, som allerede i dag har vist sig meget tydelige.

Vi oplever i dag vel den bredeste elevsammensætning, som vi har oplevet i den danske folkeskole i nyere tid. Langt de fleste børn klarer sig godt, og også rigtig mange børn klarer sig rigtig godt.

Desværre har vi også en gruppe børn og unge, som efter grundskolen ikke føler sig tilstrækkeligt rustede til at starte på eller gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er givetvis mange årsager, men det er vores mål i Venstre at eliminere eller i hvert fald reducere de barrierer, der er for, at barnet gennem sit skoleforløb erhverver de færdigheder og kundskaber og sociale kompetencer, som er afgørende for at klare sig i videreuddannelse og i livet som helhed.

Som behandlet tidligere i dag øger vi derfor fokus på det enkelte barn. Obligatoriske prøver efter 9. klasse og nationale test og øgede evalueringer og flere redskaber hertil indgår i vores samlede initiativer, mens dette lovforslag fornyer folkeskolens formålsparagraf med henblik på at præcisere skolens flersidige opgave, nemlig at forberede eleverne på deltagelse i et frit demokratisk folkestyre, at give dem kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at videreudanne sig og giver dem lyst til at lære mere, samt udvikle arbejdsmetoder og rammer for en god udvikling af barnet.

Tiden forhindrer en detaljeret gennemgang af formålsparagraffen. Hovedpointen er imidlertid, at vi holder en god og solid balance mellem den brede udvikling af barnets kompetencer på den ene side og dets faglige kompetence på den anden. Samtidig afsætter vi med forslagets vedtagelse ekstra timer i dansk og historie. Vi har allerede siden VK-regeringens tiltrædelse indført flere matematiktimer og styrker nu yderligere undervisningen.

Vi indfører ligeledes individuelle elevplaner for at fremme barnets læring og udvikling. Elevplanerne skal indeholde oplysninger om resultater af den løbende evaluering, der allerede pågår, og opfølgningen herpå. Elevplanerne skal være støtte i den daglige undervisning, men skal også udgøre et styrket fundament for skolehjem-samarbejdet. Intet er vel vigtigere end en konstruktiv dialog hjemmet og skolen imellem.

Desuden indeholder forslaget bestemmelser om offentliggørelse af landsresultater af de nationale test, mens der udarbejdes en landsprofil.

Vores opfattelse i Venstre er, at vi ikke behøver at opfinde den dybe tallerken i folkeskolen gang på gang, hvorfor kommunerne med fordel kan lære af hinandens eksempler.

Ligeledes præciseres kommunalbestyrelsens ansvar over for folkeskolen, i og med at den årligt skal udarbejde en kvalitetsrapport og tage aktiv stilling til folkeskolen i dens kommune.

Det gøres for at sikre kvaliteten i folkeskolen for børnenes skyld. Dermed fastslår vi en gang for alle, at skolen er kommunens ansvar, ikke statens – det enkelte barns læring er kommunens ansvar, ikke statens.

Vores samlede initiativer vil uundgåeligt sikre, at der bliver sat mere fokus på børnenes læring og udvikling, lærere, forældre og kommunalbestyrelser, som har ansvaret for barnets læring på forskellig vis, får bedre redskaber til at leve op til deres ansvar. Vores målsætning er entydig: Bedre uddannelse og undervisning til vore unge i en lokalt forankret dynamisk folkeskole, hvor udveksling af ideer, erfaringer og gode samarbejdsrelationer blomstrer skolerne og kommunerne imellem.

Vi kan med det lovforslag, vi netop har behandlet i eftermiddag, og det foreliggende klart sige, at vi er på vej med en styrkelse af den lokale folkeskole, og vi tror på, at dette vil være med til at løfte også den gruppe børn, som man i alt for mange år har svigtet og dermed undladt at sikre en ungdomsuddannelse.

Formanden:

Der er foreløbig tre korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi har jo efterhånden hørt en del om, hvordan, ja, jeg tror, at alle regeringsordførerne jo nærmest slog syv kors for sig, da vi andenbehandlede L 101 om muligheden for at rangordne skoler med testene som udgangspunkt.

Når der nu i det her lovforslag står, at det er vigtigt, at kommunernes kvalitetsrapporter har et ensartet præg, således at man kan sammenligne inden for kommuner og mellem kommuner, hvordan synes Venstres ordfører så det lyder, det her med, at næ, næ, næ, næ, man skal ikke kunne sammenligne noget som helst, og det er kun til pædagogiske formål, når der helt åben-

lyst står, at man skal bruge kvalitetsrapporterne til at kunne sammenligne inden for kommunen og på tværs mellem kommunerne?

Kl. 21.40

Det er meget svært at frigøre sig fra en fornemmelse af, at det er en rangordning, og at kerne i den rangordning er statens test. Det står også i bemærkningerne til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det, der er tale om her, er, at vi nu får nogle instrumenter til at se, hvor vi har nogle gode eksempler, hvor der er noget, vi kan lære af i den samlede folkeskole. Målsætningen er entydig og fuldstændig klar: Vi ønsker ikke at rangordne skolerne med det negativt ladede udtryk, som fru Margrethe Vestager vælger at anvende. Vi ønsker faktisk at afdække styrkerne i vores folkeskole, men da også at være med til at styrke kommunens ansvar over for den skole, hvor kvaliteten ikke er i orden.

Vi finder faktisk ikke i Venstre, at det er i orden at tabe en stor andel af vores unge på gulvet på en sådan måde, at de ikke får en ungdomsuddannelse. Det er vores entydige mål at lære af de gode erfaringer i de skoler, som har gjort sig umage inden for forskellige indsatsområder, og at brede dem ud inden for den enkelte kommunegrænse, men naturligvis også uden for.

Alle de gode eksempler er der, vi ser dem jo igen og igen. Vi mangler redskaber til at få dem bredt ud, og der er ikke tale om en rangordning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Hvordan kan man i en kvalitetsrapport, der skal følge en ensartet skabelon, hvor testene er det centrale udgangspunkt, vide noget om, hvordan undervisningen faktisk fungerer, hvad det er, der er godt? Og hvorfor er det sådan, at det er nødvendigt at belaste samtlige kommuner med en årlig kvalitetsrapport efter en fast skabelon med en kvalitetshandlingsplansopfølgning, som endda må sætte en række skolebestyrelser stort set uden for indflydelse på, hvad der foregår, da man jo bare får at vide, at de skal rette ind efter det, der er kommunalbestyrelsens vilje og vel i det her forhold?

Jeg synes, det er meget interessant, at Venstre som et tidligere egentlig lokalt demokratiparti synes, at det her er fantastisk, at man bureaukratiserer og lægger rammer ned over kommunalbestyrelsens arbejde, som er ensretning, og gør

det stadig sværere for kommunens borgere faktisk at have et egentligt demokrati andet end det og i den skabelon, som staten har foreskrevet.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Hvis jeg skal svare på spørgsmålet, så kræver det jo ligesom, at jeg er enig i opfattelsen af, at kommunalbestyrelserne vil opfatte det som en belastning, at de skal udarbejde en kvalitetsrapport for deres måske vigtigste område overhovedet, nemlig folkeskolen.

Det, vi i lovforslaget tager udgangspunkt i, er, at vi præciserer, at det er kommunalbestyrelsens ansvar. Vi vil sikre os, at de tager det ansvar fuldt og helt på sig, for står vi i en valgsituation imellem at belaste en kommunalbestyrelse ved, at de en gang årligt skal forholde sig til, hvordan deres folkeskole udvikler sig, på den ene side og på den anden side, at vi mister muligheden for at sikre, at alle unge får en ungdomsuddannelse, så er Venstres valg fuldstændig klart. Så belaster vi gerne kommunalbestyrelsen med en årlig kvalitetsrapport, samtidig med at vi sikrer, at langt flere børn i den danske folkeskole får den faglighed med sig og de sociale kompetencer, som er en forudsætning for, at man får en ungdomsuddannelse og derfor senere kan klare sig dels på arbejdsmarkedet, dels i hverdagslivet.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

I et af høringsvarene underskrevet af fru Tina Nedergaards partifælle Ejgil W. Rasmussen kan man bl.a. læse, at KL tager afstand fra de standardiseringer, som forliget kan indebære. Forliget er præget af regelstyring og bureaukrati, som indsnævrer det kommunale selvstyre. Det er KL's formand, som jo i øvrigt er Venstremand, som skriver det i et høringsvar.

Personlig synes jeg jo så, at det er et ret væsentligt indlæg, og at det betyder mere i forhold til, hvordan kommunerne oplever det, end hvad Venstres ordfører mener, at det betyder af belastninger ude i kommunerne.

Så vil jeg godt tilbage til det spørgsmål, som også var tidligere: Er det ikke et problem, at man på den måde laver noget, der er bureaukratisk og standardiseret, når Venstres ordfører samtidig står og snakker om, at man skal lære af de gode erfaringer? Kræver det ikke en forskellighed, som man fjerner med det her forslag?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det er muligt, at hr. Ejgil W. Rasmussen har haft den opfattelse. Det er jo helt i orden at være uenig i regeringens politik. Det er vi imidlertid ikke i Venstres folketingsgruppe, og det er nu engang Venstres folketingsgruppe, der tegner landspolitikken i Venstre. Det, der er relevant, er, at hr. Erik Fabrin, der nu er ny formand, faktisk bakker op om det forslag, der ligger. Det har vi jo noteret os.

Det, der er relevant i forhold til kvalitetsrapporterne og den standardisering, som hr. Thomas Krog finder er en bureaukratisering, er, at den faktisk har den egenskab i sig, at man ikke alene har mulighed for at gå ind og lære af de gode eksempler på tværs af kommunerne, man kan også over tid – en kommunalbestyrelse eventuelt efter et kommunalvalg – sige, at vi har en række skoler i vores kommune, der på et tidspunkt opnåede de og de resultater. Vi kunne tegne et billede af, at vores skoler så sådan og sådan ud. Hvordan har det udviklet sig? Har den indsats, vi gjorde med en antimobningskampagne på den pågældende skole, hvor der forekom den slags problemer, hjulpet? Er der mere, der skal til? Man kan følge det over tid.

KL 21.45

En af problemstillingerne er jo netop, at man ikke nødvendigvis kan sikre konsensus omkring den udvikling af folkeskolen, som er nødvendig i det moderne samfund. Derfor er kvalitetsrapporterne og en vis standardisering for, hvad de skal indeholde, en nødvendighed.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg opfatter det ikke sådan, at Kommunernes Landsforenings formand var for eller imod forslaget. Det her er jo bare et spørgsmål om, hvad forslaget betyder rent praktisk ude omkring i kommunerne, og der er det altså standardisering, regelstyring og bureaukrati, som er ordene, der bliver nævnt. Det her er da også, hører man jo, et skridt på vejen mod en egentlig statsskole. Vi har jo hørt undervisningsministeren sige, at kommer det her ikke til at fungere, så er næste skridt en statsskole.

Jeg vil godt høre Venstres ordfører: Er det også en vision, Venstre har, sådan at man slipper lidt væk fra, at man stadig væk skal stå og forsvare det? Kan man ikke lige så godt tone rent flag og sige, at det er det her, man vil, så kan man virkelig klare det hele, og så kan man sørge

for at få de resultater ud af folkeskolen, som man ønsker?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil faktisk vove den påstand, at det er nøjagtig det modsatte, vi gør. Vi præciserer lige nøjagtig, at folkeskolen er kommunalbestyrelsens ansvar – punkt 1.

Punkt 2: Det ansvar skal man tage så tungt på sig, at man faktisk en gang årligt i kommunalbestyrelsen skal beskæftige sig aktivt med folkeskolen.

Det er ikke kun for kommunalbestyrelsens skyld, det er ikke kun for skolens skyld, det er ikke kun for elevernes skyld, hvor vigtigt det end måtte være, men det er også for forældrenes skyld, som også skal kunne placere et ansvar for, at deres barn får nøjagtig den læring og de udfordringer, som det barn har krav på og med rette kan forvente i det gratis tilbud, som folkeskolen udgør til alle børn i vort samfund, uanset etnisk baggrund, social baggrund, forældreindkomst, forældreuddannelse m.v.

Vi har et stort ansvar for, at folkeskolerne i kommunerne sikres at være regulært forankrede der og ikke er små, lukkede systemer, som ikke forholder sig til det øvrige samfund i kommunen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Nu hører vi fru Tina Nedergaard sige, at det ikke gør indtryk, at den tidligere formand for KL retter en kritik af det skoleforlig, der ligger her. Det er selvfølgelig altid op til Venstres egen folketingsgruppe at afgøre Venstres politik, det skal jeg overhovedet ikke bestride, Enhedslisten afgør ligeledes jævnlige vores egen politik.

Men det, jeg synes er det interessante i det her spil, er jo, at dansk skolepolitik ikke er noget, hvor kun Venstres folketingsgruppe har noget at skulle have sagt. Der er jo en lang række eksperter på det her område, bl.a. lærerne. Vi har jo været udsat for massiv spamning af høringsvar og protester og mails og opringninger og appeller fra lærerne ud over det ganske land, som ønsker at intervenere i den her debat.

Der falder det mig meget for brystet, at fru Tina Nedergaard i Politiken den 24. marts fuldstændig stiller sig undrende over, at lærerne demonstrerer, og over, at de gider bruge deres energi på at kritisere folkeskoleforliget.

Er det ikke sådan, at når vi behandler noget så væsentligt som dansk uddannelsespolitik, så er det altså en idé at lytte til eksperterne, nemlig lærerne?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Vi vil meget gerne indgå i en dialog med lærerne, og Danmarks Lærerforening ved også udmærket, at det gør vi gerne. Vi ved da også, at ministeren på egen foranledning har haft adskillige møder med Danmarks Lærerforening. Det, der egentlig er interessant er, hvordan vi laver politikudvikling i Venstre, for det er det, fru Majbrit Berlau ligesom koncentrerer sit spørgsmål om.

Vi har formuleret vores folkeskolepolitik i nyere tid på den måde, at min ganske glimrende forgænger på feltet som uddannelsespolitisk ordfører for Venstre, fru Gitte Lillelund Bech, stod i spidsen for et folkeskoleoplæg, der blev vedtaget i Venstres folketingsgruppe i sommeren 2004. Forud for det oplæg gik mange lange, seje og spændende drøftelser med store dele af Venstres politiske bagland, med mange eksperter og videnspersoner fra uddannelsesmiljøerne og også uden for vidensmiljøerne.

På baggrund af det oplæg gik vi til valgkamp i februar 2005. På baggrund af den valgkamp, vi førte, fremlagde regeringen sit regeringsgrundlag, som til fulde fulgte op på vores ønsker til en ny folkeskole. Det vil sige, at siden sommeren 2004 har alle lærere været meget velkomne til at kontakte Venstres ordfører, både den daværende og den nuværende, med henblik på at indgå i en dialog. Men det har ikke været dialogen, der har præget de mails, jeg har modtaget på det seneste, det har i høj grad været standardiserede, kopierede mails.

Kl. 21.50

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

At det nu er mailenes udformning, der afgør, om medlemmer af det danske Folketing ønsker dialog med borgere og i det her tilfælde rent faktisk eksperter på området, synes jeg er en meget mærkelig måde at opfatte sin rolle som medlem af Folketinget på.

Det, som jeg i virkeligheden kritiserer, er, uagtet den i øvrigt meget flotte opremsning af, hvordan man forud har lavet sin skolepolitik, at vi står i en situation i dag, hvor man ønsker at indføre – godt nok med et flertal, selvfølgelig,

sådan hænger det sammen – et skoleforlig i den danske skole, som møder modstand, og som møder protester bl.a. fra nogle af de mennesker, der skal undervise i det.

Det gør det jo på baggrund af, at der foregår en centralisering, det gør det på baggrund af, at der foregår en bureaukratisering og en administration, der har at gøre med elevplanerne, med udformningen af testene, med behandlingen af dem, og at der går tid fra den klasses tid, hvor lærere og elever skal stå sammen og højne undervisningen, hvilket vi alle sammen stræber efter.

Det, jeg problematiserer, er, at man på den måde fra regeringens side og i høj grad fra Venstres side bare fuldstændig affærdiger det uden nogen form for dialog.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Faktisk er vi af den opfattelse, og nu tager jeg elevplanerne som et eksempel, som fru Majbrit Berlau fremhæver som bureaukratisk, at det også er en styrkelse af den enkelte lærers arbejde. Forudsætningen for den enkelte lærers arbejde er jo også, at der er et godt og aktivt samarbejde mellem skole og hjem, også hvor der eventuelt skal være vikardækning under en lærers barselorlov eller fravær af anden grund, sådan at man som forældre har et godt grundlag at tage med sig, for så vidt man er nødt til at flytte sit barn til en anden skole, f.eks. fordi man som familie flytter eller af andre årsager ønsker en forandring for sit barn.

Den elevplan, som skal udarbejdes, indeholder jo ikke nye oplysninger eller nye ting, som lærerne skal referere. Det er alt sammen ting, som de i dag forventes at samle op.

Med hensyn til den nationale test er der også opstået den misforståelse, at det er et stort problem, hvis lærerne begynder at undervise bare en lille smule efter de test, som nu afholdes 45 minutter om året i de enkelte fag. Men situationen er jo den, at de tester faktisk er det trinmål, som underviseren i forvejen skal undervise efter. Derfor vil jeg sige, at skaden ikke er så stor. Vi er ikke bange for bureaukratiet.

Det, der er målsætningen her, er bedre skoler for vores børn til fælles glæde for børn, forældre, lærere, skoler, kommunalbestyrelser og vort samfund.

Formanden:

Tak til fru Tina Nedergaard. Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Danmark har en god folkeskole. Vi har engagerede lærere, pædagoger og andet personale. Vi har selvsikre og glade elever, der får god støtte, vi har i mange tilfælde tilfredsstillende lokaler og udstyr, og vi har rigelige medarbejderressourcer. Det er i hvert fald nogle af de positive træk, som eksempelvis OECD fremhæver, og som vi, der er forældre til børn i den danske folkeskole, kan nikke genkendende til.

Men vi er ikke verdens bedste, og vi kan på en række områder gøre det bedre, end vi gør det i dag. Vi kan ikke leve med, at op mod hver fjerde elev i dag forlader folkeskolen uden efterfølgende at gennemføre en uddannelse, og at størsteparten af disse børn i øvrigt i forvejen har sociale problemer. Det betyder, at hvis ikke vi gør noget, så overleveres den negative sociale arv fortsat fra generation til generation.

Vi kan heller ikke leve med, at mellem 15 og 20 pct. forlader folkeskolen uden tilstrækkelige færdigheder i eksempelvis dansk, matematik og naturfag, når alle parametre peger på, at netop disse basale færdigheder er nødvendige for at få uddannelser og job på fremtidens arbejdsmarked.

Derfor er der brug for en mere målrettet indsats over for den enkelte elev. Der er brug for lidt større fokus på fagligheden og en mere klar og synlig ansvarsplacering, og ikke mindst at vi bliver bedre til at evaluere den indsats, der ydes. Det gælder den enkelte elev, lærerne og skolens ledelse, og det gælder det politiske system og de undervisningsmaterialer og evalueringsværktøjer, der anvendes.

Lovforslaget her imødekommer disse krav i form af en mere præcis formulering af skolens formål, en mere klar præcisering af kommunernes ansvar samt skriftlighed i den løbende evaluering i form af elevplaner.

Med ændringerne i folkeskolens formålsparagraf er det lykkedes at bevare balancen imellem kundskaber og færdigheder på den ene side og udviklingen af elevens alsidige personlige udvikling på den anden side.

Som nyt element i formålsparagraffen er tillige tilføjet vigtigheden af at forberede eleverne til videre uddannelse, livslang læring, ligesom hele skolens virke, herunder skolefritidsordningen, nu er omfattet af formålsparagraffen.

Kl. 21.55

De fleste, der har deltaget i debatten om den danske folkeskole, er enige i, at vi skal have en bedre evalueringskultur. De fleste har også væ-

ret enige i, at skriftligheden og dokumentationen skal være bedre. Elevplanerne, som de er beskrevet i dette lovforslag, er en måde at indføre skriftlighed i evalueringen på de steder, hvor den ikke eksisterer allerede i dag.

Mange, også partier i dette Folketing, har ønsket en mere centralstyret skole. Det ønsker Socialdemokratiet ikke. Den udvikling er vi imod, og det er derfor, at Socialdemokratiet fortsat er en del af forligskredsen bag folkeskolen.

Vi er i stedet bevidste om, at udviklingen af folkeskolen ud over politiske initiativer fra kommuner og Folketing sker igennem det store engagement, der er blandt lærere og ledere på den enkelte skole. Det har vi stor respekt for, og vi er derfor tilfredse med, at lovforslaget netop præciserer kommunernes ansvar og giver kommunalbestyrelserne ansvaret for at udarbejde og drøfte den årlige kvalitetsrapport.

Vi har lyttet meget til debatten om den danske folkeskole, og vi har løbende deltaget i en række møder med både forældre, lærere, skoleledere og kommunalpolitikere. Debatten tager vi som udtryk for et sundt og ærligt engagement i folkeskolens udvikling, og vi har stor respekt for det engagement, der har været lagt i debatten om fremtidens folkeskole.

Mange har givet deres mening til kende gennem de mange høringssvar, og heldigvis er langt de fleste overvejende positive over for de ændringer, som lovforslaget er udtryk for, hvilket fremgår af høringsnotaterne på baggrund af så vel dette lovforslag som lovforslag nr. L 101, der blev andenbehandlet tidligere i dag.

Naturligvis kan vi vælge at lukke øjnene og holde fast ved, at blot børnene er glade og tilfredse, blot lærerne er dygtige og engagerede, så er alting godt. Det ønsker Socialdemokratiet ikke. Vi ønsker fortsat at udvikle og forbedre den danske folkeskole, og vi ønsker, at folkeskolen fortsat skal være en skole for alle børn, en skole, der sikrer sammenhængskraften i samfundet, og en skole, der er med til at give alle børn en god start på livet.

Er bedre evaluering så hele svaret på folkeskolens udfordringer? Nej, det er den ikke, og derfor vil regeringen igen allerede i de kommende velfærdsforhandlinger blive mødt med ønsker til forbedringer af folkeskolen, ikke mindst flere ressourcer til efteruddannelse af lærere og skoleledere.

På den baggrund kan Socialdemokraterne støtte forslaget.

Formanden:

Der er foreløbig tre korte bemærkninger til ordføreren, først fra hr. Thomas Krog.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg har gentagne gange advaret imod den nationale præstationsprofil, hvorefter man kan komme til at rangordne skolerne på baggrund af bl.a. de her nationale test. Det har Socialdemokraterne, bl.a. den socialdemokratiske ordfører her, blankt afvist og har nærmest sagt, at baggrunden for, at Socialdemokraterne er med i forliget, er at forhindre, at det skulle ske.

Men der er dog nogle ting, der skal offentliggøres. Altså, kigger man i lovforslaget, så står der bl.a.:

»Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre kvalitetsrapporter og handlingsplaner samt skolebestyrelsers udtalelser herom på internettet.«

Hvis man så læser KL's høringssvar lige præcis om de ting, så står der, at sker offentliggørelse af handlingsplaner f.eks. på internettet, herunder offentliggørelse af navne og andre forhold omkring lavt præsterende eller nødlidende skoler, er offentliggørelse om sådanne forhold demotiverende for alle skolens parter og fremmer tillige fraflytning af ressourcestærke familier – altså præcis det, jeg gentagne gange har advaret imod.

En ting er ikke at ville lytte til SF. Lytter Socialdemokraterne overhovedet heller ikke til KL's advarsler på det her område?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jo, det gør vi. Det er også vigtigt at sige, at vi har lyttet meget til både de høringssvar, der har været, og den debat, der har været om folkeskolen og det folkeskoleforlig, der er her, men selv om SF's ordfører både i eftermiddags og her igen prøver at fremstille et scenarie, hvor de her oplysninger om de nationale test offentliggøres, ændrer det ikke ved – og det ved SF's ordførers – at de oplysninger, der er omfattet af fortrolighed, herunder de nationale test, selvfølgelig ikke offentliggøres, ej heller på skolernes hjemmesider.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Altså, så skal jeg lige prøve at stille spørgsmålet en lille smule klarere. I KL's høringssvar – det er altså ikke SF's mening – står, at hvis der sker of-

fentliggørelse af handlingsplanen, som jeg jo læste op af lovforslaget lige før skal offentliggøres på internettet, så kan sådanne forhold demotivere alle skolens parter og tillige fremme fraflytning af ressourcestærke familier.

KL 22.00

Er der nogen skoler, hvor de her handlingsplaner bliver offentliggjort, og hvor det ser ikke godt ud, så siger KL, at det kan fremme fraflytningen af ressourcestærke familier. Vi har altså en røngordning af skoler, hvor de stærke familier flytter hen til de gode skoler, og så kan de andre gå på de andre skoler.

Det er præcis det, jeg advarer imod. Det er også det, KL advarer imod på baggrund af det, der står i lovforslaget, det er altså ikke noget scenario, der bliver fremmanet. Er det ikke noget, der giver grund til eftertanke hos Socialdemokraterne?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jo, som jeg også tror at jeg sagde i eftermiddags, er det jo en udvikling, der foregår nu uanset det her lovforslag, at ressourcestærke forældre flytter børnene fra de skoler, hvor der er sociale problemer – dem, der ligger i problemområderne – og til skoler, der er kendetegnet ved at have ressourcestærke forældre. Det har ikke noget med det her lovforslag at gøre. Det har noget at gøre med den boligstruktur, vi har, og den struktur, der er i mange skoler.

Det, vi kan gøre for at gå imod den udvikling, er at bruge flere ressourcer og gøre de skoler bedre, som ligger i de områder, hvor der er sociale problemer, og hvor der brug for at gøre en ekstra indsats. Det er sådan set der, og her kunne jeg jo så appellere til SF, at vi skal prøve at lægge kræfterne, det er der, vi skal gøre en indsats, og det er der, SF også kan være med.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg er meget forundret over at høre, at man fuldstændig afviser den kritik, der kommer udefra. Jeg synes, at hr. Thomas Krog gjorde det meget klart, hvad der præcis står i lovforslaget, og hvad den præcise konsekvens kan blive af det.

Man forsøger så i Socialdemokratiet at fralægge sig ansvaret ved at sige, at det er en udvikling, der er i forvejen, som vi ikke kan gøre noget ved. Selvfølgelig kan man gøre noget ved den. En udvikling i samfundet er altid noget, man kan forsøge at styre politisk. Det handler jo

f.eks. om at sige: Vi ser, at der er nogle problemer ude i samfundet, og så tager vi fat om dem. Men hvad er det, man har gjort i Socialdemokratiet? Man er gået ind i et skoleforlig, som forstærker den udvikling i stedet for at afvikle problemerne.

Man kunne have valgt at sige: Vi kræver flere penge til den danske folkeskole, vi kræver bedre efteruddannelse. Alt det, som hr. Kim Mortensen sagde må komme med tiden. Men er der givet nogen garantier til Socialdemokraterne om, at hvis man deponerer sin stemme i det her skoleforlig, har regeringen lovet at sørge for, at efteruddannelse, bedre skolerammer, bedre undervisningsmateriale bliver sikret til den danske folkeskole?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Ligesom Enhedslisten ikke får garantier ved at stå uden for og være frit stillet til her i Folketingssalen at opremse, hvad der er af problemer i den danske folkeskolen, findes der ikke nogen garantier på det her område.

Men jeg vil have lov til at sige til Enhedslistens ordfører, at vi jo netop har påtaget os et ansvar ved at være med til at prøve at lave en udvikling i folkeskolerne ved at lægge stemmer til et folkeskoleforlig, hvor vi har været med til at gøre en indsats for specielt den gruppe, der i dag forlader folkeskolen uden at få det udbytte, som gør, at de efterfølgende kan få en uddannelse. Det er sådan set den udvikling, vi skal have.

Så er der en masse andre problemer i folkeskolen. Det kan vi sådan set være enige med Enhedslistens ordfører om, men det er jo ikke problemer, der forstærkes af det her forlig og den lovtekst, der ligger foran os i dag.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Virkeligheden er, at et af de problemer, der er i den danske folkeskole, er, at for mange forlader den uden at have de kundskaber, som vi gerne vil have at de har. Det kan vi godt være enige om.

Der er også rigtig mange, der ikke formår at bryde den negative sociale arv i den danske folkeskole, og jeg vil spise min gamle hat – jeg vil gerne deponere et løfte om, at den gamle hat bliver spist – hvis vi står om 5 år, og det viser sig, at test og elevplaner er det, der har gjort, at vi har fået verdens bedste folkeskole. Det kommer simpelt hen ikke til at ske, for ved at teste eleverne

bliver de ikke klogere, ved at lærerne får taget tid fra undervisningslokalet til et administrativt rum, hvor de skal sidde og lave elevplaner, bliver eleverne ikke klogere.

Nej, det er nogle helt andre steder, vi skal sætte ind, og det er lige præcis det, som lærerne gang på gang har præciseret i deres høringssvar og i de protester, som de er kommet med igennem de sidste par måneder. Det sidder Socialdemokraterne fuldstændig overhørig. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Som jeg tror at jeg fik sagt før, ellers vil jeg godt sige det igen: Vi sidder ikke nogen protester overhørig, vi sidder ikke nogen debat overhørig. Vi synes faktisk, at det er en lille smule alvorligt med folkeskolen og de udfordringer, folkeskolen står over for.

Kl. 22.05

Appetitten til at spise enten en hat eller andet skal jeg ikke blande mig i, men jeg vil sige, som jeg sagde i min ordførertale, at det her ikke gør det alene, men vi tror, at det kan være et bidrag på vejen til at fokusere noget af den indsats, der skal være i folkeskolen. Det kunne måske være med til at give kommunerne det incitament til at fokusere på at få løst nogle af de problemer, vi har i folkeskolen. Det skal så kombineres med at løse en lang række af de andre udfordringer, som folkeskolen står over for.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er sådan et tankevækkende perspektiv, som den socialdemokratiske ordfører ridses op, at enten er der mulighed for at lukke øjnene og læne sig tilbage og gøre ingenting, eller også er der mulighed for at støtte regeringens politik. Det synes jeg er to meget utiltrækkende alternativer, når man tager det scenarie i betragtning, der ridses op af det, der må betegnes som et af Danmarks meget store partier.

Jeg synes selvfølgelig, det er meget sympatisk, at der lyttes meget. Det, der kan bekymre en, er, at det har så lidt effekt, for ministeren har jo meget klart meldt ud, at de ændringer, som er kommet igennem i høringsfasen, ikke er reelle ændringer, men ren kosmetik.

Jeg forstår ikke helt, hvordan ordføreren på den måde kan affærdige spørgsmålet om sammenligning og rangordning, når det står meget klart i bemærkningerne til lovforslaget, at kvali-

tetsrapporterne skal udarbejdes på en sådan måde, at sammenligning på tværs af kommuner og sammenligninger hen over landet netop bliver mulig på baggrund af kvalitetsrapporterne.

Hvis ikke det at sammenligne betyder, at man kan sætte nogle op, som er bedre end andre, så ved jeg ikke, hvad sammenligning er. Derfor bliver ordføreren nødt til at anerkende, at det, Socialdemokratiet bidrager til, er, at der kan gennemføres en rangordning af skolerne, og det, der er det centrale element, er de test, vi har diskuteret det meste af dagen.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg er ikke enig i den sidste pointe. Der, hvor jeg har sagt, at der er forbud mod offentliggørelse, er der, hvor det handler om test. Det, vi har lagt vægt på både i forhandlingerne og i forhold til udmøntningen af lovforslaget, er sådan set, at den kvalitetsplan, som kommunerne laver, den bedømmelse, man laver af skolerne, omfatter mere end bare en test. Det er sådan set det redskab og den forpligtelse, vi gerne vil have kommunerne tager til sig.

I forhold til, hvad man ellers sådan kunne lave af scenarier for, hvad Socialdemokratiet har forhandlinger med regeringen om, er det mig bekendt sådan, som det politiske spil er på Christiansborg. Det har Det Radikale Venstre jo også i andre tilfælde deltaget i og netop haft forhandlinger med og lavet aftaler med en borgerlig regering. Så lige præcis på det område behøver man vel ikke at skyde Socialdemokratiet noget i skoene.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Er ordføreren enig med mig i, at der står i bemærkningerne, at reglerne om udformning af rapporter skal give mulighed for sammenligning på tværs af kommuner samt sammenligning hen over landet? Det står ordret i bemærkningerne, at det er udgangspunktet for kvalitetsrapporterne. Der står i bemærkningerne:

»Centralt vil være, om elevernes præstationer lever op til de faglige mål, som er opstillet for undervisningen på de forskellige klassetrin.«

Og det er som målt ved de statslige test. Jeg er ikke interesseret i flere henvisninger til paragrafer om, at selve testen er hemmelig. Er ordføreren enig med mig i, at det, der står i bemærkningerne, er, at rapporter skal gøre det muligt at

sammenligne på tværs af kommuner og sammenligne hen over landet?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Selvfølgelig er der mulighed for at sammenligne på tværs af kommunegrænserne og mulighed for at sammenligne internt i kommunerne. Det står også præciseret i lovforslaget, at det er kommunerne, der for en meget stor dels vedkommende selv er med til at beslutte, hvad der skal være indholdet i kvalitetsrapporterne. Der er remset nogle ting op i lovforslaget, og der kommer en vejledning fra ministeriet om, hvad man kan have med i de her kvalitetsrapporter.

Men jeg er nødt til at sige til fru Margrethe Vestager, at der jo står i det samme lovforslag, at kommunerne har mulighed for for en stor dels vedkommende selv at være med til at bestemme, hvad der skal stå i de her kvalitetsrapporter. Derfor er der ikke tale om, selv om man vil prøve at fremstille det på den måde, et eller andet skema, som kan tages ind i et regneark, så fru Margrethe Vestager kan få lov til at sammenligne det skole for skole og kommune for kommune. Det er ikke det, der er meningen med de her kvalitetsrapporter, og det er ikke det, der bliver udmøntningen af dem.

Kl. 22.10

Formanden:

Tak til hr. Kim Mortensen. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Der har været et behov for at præcisere formålet med folkeskolen. Folkeskolen har været forvirret. Den har troet, at det vigtigste formål har været at skabe hele mennesker og sociale kompetencer. Det har været en folkeskole, der har sat den enkelte elevs alsidige personlige udvikling over faglighed. Det er slut, og det hilser Dansk Folkeparti velkommen. Det skal så også til beroligelse siges, at udvikling og sociale kompetencer naturligvis ikke udelukker et højt fagligt niveau og omvendt. Det skulle man ellers tro, når man hører kritikken.

Den alsidige udvikling er stadig med i formålparagraffen, men færdigheder og kundskaber vægtes tungere end den alsidige udvikling. Faktisk er der i formålparagraffen én klar prioritering, og det er færdigheder og kundskaber. Det er jo det, folkeskolen skal give eleverne. Det

er en central sætning, og hvordan man kan være imod det, forstår vi ikke i Dansk Folkeparti.

Der er blevet lyttet til kritikken, der er blevet diskuteret, og der er efterfølgende blevet truffet beslutninger. Den kritik, som Danmarks Lærerforening har været ude med, er Dansk Folkeparti ikke enig i. Den kritik, som har været fremme, er Dansk Folkeparti ikke enig i.

Dansk Folkeparti og forligspartierne beskyldes for at ignorere og nedgøre lærernes professionalisme og engagement. Den påstand er jeg heller ikke enig i. Jeg vil derfor understrege, at Dansk Folkeparti har været utilfreds med skolepolitikken, men ikke med lærerstanden. Der er gode lærere, og der er dårlige lærere. Sådan er det. Men det vigtigste budskab er nu, at lærerne må forholde sig til den politiske virkelighed og indrette sig efter realiteterne.

Det er også interessant at se, at jo længere tid, debatten kører, jo flere lærere kommer frem og indser det åbenlyse, nemlig at forliget er et udmærket forlig. Mange af argumenterne imod forliget tager udgangspunkt i misforståelser.

Elevplanerne skal styrke skole-hjem-samarbejdet, formålparagraffen skal understrege det indlysende, som er færdigheder og kundskaber. Der er tale om en bevidst prioritering fra Dansk Folkepartis side.

Vi tilføjer flere timer til historie og dansk, fordi dansk er et afgørende og vigtigt fag. Historie-timerne skal give forståelse for andre lande og kulturer, men vigtigst er det, at eleverne bliver fortrolige med dansk kultur, og det gælder selvfølgelig alle elever i folkeskolen.

Vi er ligeledes tilfredse med, at afgangsprøverne i forbindelse med folkeskoleforliget blev obligatoriske, og at historie og kristendom kan trækkes til afgangsprøven. Det er tiltrængt og helt på sin plads, at historie og kristendom bliver løftet i det nye folkeskoleforlig, og det er vi glade for i Dansk Folkeparti.

Lad mig afslutningsvis sige det klart, så det ikke kan misforstås: Hvis test, obligatoriske afgangsprøver og elevplaner, styrket skole-hjem-samarbejde, flere timer til dansk og historie, kommunalt ansvar og ministeransvar og faglighed er en sort skole så lad os få en sort skole. Men for min skyld gerne en sort skole med glade børn, tilfødte børn, kloge børn og velfungerende børn. Det ene udelukker ikke det andet.

Alle de elementer, som visse personer og partier har som deres mål, er jo stadig væk en del af folkeskolen. Nu bliver faglighed, færdigheder

og kundskaber det vigtigste, men det bliver jo ikke det eneste.

Der er alt i alt grund til at være tilfreds i dag, og derfor kan Dansk Folkeparti da også støtte lovforslaget helhjertet og uden forbehold. Jeg vil opfordre lærerne til at forberede sig på en ny skolepolitik og så selvfølgelig sige, at der ikke bliver foretaget ændringer i forliget.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Først er det hr. Thomas Krog.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg vil godt sige tak til Dansk Folkepartis ordfører for hans meget klare formulering af, hvad ændringerne i formålparagraffen i virkeligheden betyder. Det har der været en vis diskussion om.

Nu kan jeg forstå på Dansk Folkeparti, at det her handler om, at vi skal have en folkeskole, hvor eleverne, uanset om de vil eller ej, skal sidde der og få fyldt noget i hovedet. Så vil jeg godt spørge Dansk Folkeparti, hvad man så siger til, at en forligspartner siger, at det ikke er det, der er det primære; tingene står sideordnede, så det er faktisk noget helt andet. Er det ikke et problem at indgå et forlig, hvor Dansk Folkeparti udmelding er så klar, som den er her, men hvor en forligspartner så siger, at det simpelt hen ikke er tilfældet?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Hvis jeg skal diskutere med forligspartnerne, vil jeg foretrække at gøre det med forligspartnerne og ikke med SF.

Jeg vil da gerne sige, at hvis man læser folkeskolens formålparagraf, sådan som den kommer til at se ud, og hvis man læser bemærkningerne til folkeskolens formålparagraf, er der en klar prioritering, og det er færdigheder og kundskaber. Så det kan jeg bekræfte.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jamen tak for det.

Så er mit næste spørgsmål: Hvordan er det så, at de her børn får de kundskaber, som vi jo er enige om at de skal have? Kan man godt sætte børn ned, binde dem til stolen og sige, nu fylder vi det her i jer? Eller handler det faktisk om, at børnene skal have lyst til at lære? Handler det

om, at man skal give børnene noget, så de higer efter at blive klogere?

Kl. 22.15

Jeg kan tale om min egen erfaring. Jeg har en dreng på 4 år derhjemme. Han kan godt lide at se på tal, han kan godt lide bogstaver, han kan gode lide at stave. Det skal han også lære, når han kommer i folkeskolen. Men altså, han skal lære det, når han har lyst. Sådan er det også, når han bliver 6 år, og sådan er det også, når han bliver 10 år.

Er det ikke det allerallervigtigste, at børn har lyst til at lære og så kan fortsætte med at lære hele livet i stedet for bare at få fyldt på, indtil de bliver trætte af det?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes da, det er meget relevant, at det selvfølgelig handler om, at børn skal have lyst til at lære. Det synes jeg er meget positivt. Men altså, et eller andet sted synes jeg ikke, man kan forvente, at børn i første klasse eksempelvis sådan aktivt går ud og tilegner sig viden. Der synes jeg, at det som udgangspunkt – og det synes jeg bliver præciseret meget godt med den nye formålparagraf – må være lærerens opgave at give eleven færdigheder og kundskaber, men det udelukker jo ikke kreativitet, innovation og alle de andre ting, der har været fremme i debatten, og som man næsten skulle tro bliver forbudt med det her. De bliver jo ikke forbudt, ikke så vidt jeg er bekendt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes også, det er velgørende, at Dansk Folkepartis ordfører på den måde melder meget klart ud om den prioritering, der er i formålparagraffen. Jeg tror, at ordføreren udtalte sig sådan, at der er én klar prioritering: kundskaber og færdigheder.

Nu siger ordføreren sådan en masse ord uden om med festtalekarakter. Vil ordføreren ikke prøve at uddybe, på hvilken måde den her meget klare prioritering af kundskaber og færdigheder skal gøres til virkelighed i skolen, hvis ordføreren mener, at det forholder sig modsat i øjeblikket. Jeg tror, ordføreren sagde, at folkeskolen har været forvirret og sat den personlige alsidige udvikling over kundskaber og færdigheder.

Hvordan skal man vende det om efter ordførerens mening?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det, der har været problemet i dag, sådan som nogle har tolket den nuværende folkeskoles formålsparagraf, har jo været, at man har sagt, at målet har været den alsidige personlige udvikling, hvor jeg synes, at man nu siger, at målet sådan set er, at børnene lærer noget. Og så giver vi jo i det her folkeskoleforlig bl.a. nogle redskaber til, at børn netop lærer noget.

Men derudover, som jeg også har sagt tidligere i dag, har vi altså en tro på, at lærerne faktisk også vil tage den her nye formulering til sig og dermed også gøre sig nogle overvejelser om det, og så tror jeg selvfølgelig, at det vil have en effekt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ryster eller forstyrrer det ikke ordførerens opfattelse af, hvordan skolen vil tage formålsformuleringen, statens test, kontrollen, kommunens kvalitetsrapporter, og hvad vi har, til sig, at der har været en lang række argumenterede indsigelser imod det her lovforslag?

Det, at det meget store flertal af lærere i Danmark tilsyneladende har en noget anderledes oplevelse af det her lovforslag end ordføreren, giver det ikke anledning til nogen overvejelser over, om man har grebet rigtigt ned i posen? Eller er det her bare den gode skole, Dansk Folkeparti nu får gennemført, og derfor kun et spørgsmål om tid, før det vil gå op for de 60.000 lærere, der har misforstået det, at Dansk Folkeparti er ude i den gode skoles tjeneste?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg tror ikke, at alle 60.000 folkeskolelærere i Danmark er uenige i intentionerne i folkeskoleforliget, og jeg tror heller ikke, de er uenige i indholdet i folkeskoleforliget. Jeg kender faktisk selv nogle af dem, som er glade for, at der kommer denne opprioritering af fagligheden; som er glade for det indhold, der er i folkeskoleforliget.

Jeg tror selvfølgelig, at de med tiden vil tage det til sig, og jeg tror også, at de, som har sagt og synes, at det er positivt, vil hæve deres røster i debatten, efterhånden som tiden går.

Jeg tror faktisk, at mange, når forskrækkelsen har lagt sig, vil indse, at det her har været ganske fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det er jo nærmest tragikomisk at høre ordføreren stå og sige, at lærerne nok med tiden er nødt til at vænne sig til det; så finder de nok ud af, at Dansk Folkeparti har ret.

Det er jo en fuldstændig arrogant holdning til, at de mennesker, der i dag protesterer, og som fru Margrethe Vestager præciserede er flertallet af de danske lærere – ikke samtlige 60.000, men flertallet af dem – ikke skulle have en professionel baggrund, der gjorde, at de var i stand til at vurdere, om det her folkeskoleforlig rent faktisk var den fornuftige måde at udvikle folkeskolen på. De har blot konkluderet, at det er det ikke, og derfor protesterer de med den professionalisme, som nu engang ligger i lærerhvervet.

Kl. 22.20

Men nu til det, der egentlig er min sag. Det gør tydeligvis ikke indtryk på Dansk Folkeparti, at størstedelen af lærerne afviser det her skoleforlig. Så jeg kunne godt tænke mig at høre – ordføreren taler meget om, at folkeskolen skal være god, og at det er den gode sags tjeneste, man er ude i – om det så slet ikke gør indtryk, at de her testsystemer, man er i gang med at udvikle, har været afprøvet i udlandet, og at man i dag går væk fra dem, fordi de faktisk slet ikke fungerer.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er jo ikke de samme test, man har set andre steder, som man vil se i Danmark. Jeg har faktisk forstået det sådan, at man i Norge, hvor man er gået væk fra den testform, de havde der, faktisk er ved at kigge lidt mod Danmark, fordi man har erkendt, at den model, man havde i Norge, ikke rigtig fungerede. Så man er begyndt at kigge mod Danmark og se på, hvordan vi gør det her. Det er jo egentlig meget, kan man sige, betryggende. Det må da også være betryggende for dem, som har været meget kritiske over for det.

Jeg opremsede også tidligere i dag en lang række eksempler fra OECD, fra Danmarks Evalueringsinstitut, fra PISA, som jo viser, at der er problemer, og som viser, at der er ting, vi godt kan gøre bedre. Der nytter det jo ikke noget, at man hele tiden bliver ved med at tale om, at vi angriber lærernes engagement og professionalisme, for det er jo retorik, og det løser ikke problemerne.

Jeg ved godt, at det klinger godt hos mange lærere, og det kan jeg også godt forstå. Jeg bliver også glad, når folk siger, at jeg er professionel og engageret. Men det er jo retorik, det løser ikke de problemer, som vi bliver nødt til at løse. Og der mangler vi stadig væk fra oppositionens side nogle klare meldinger om, hvad den mener løsningen er.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg ved ikke, om det bare er retorik, når Dansk Folkepartis ordfører snakker om andre faggrupper i samfundet. Men jeg kan garantere hr. Martin Henriksen for, at når jeg, ordfører for Enhedslisten, snakker om, at jeg mener, at den danske lærerstand er professionel, så er det rent faktisk, fordi jeg mener det. Og det har intet med retorik at gøre.

Så henviser ordføreren til, at de her internationale undersøgelser viser, at vi er nødt til at gøre noget. Det, de internationale undersøgelser rent faktisk også viser, er, at test ikke er svaret. Test er ikke svaret på at løse de opgaver, den danske folkeskole står over for. Tværtimod så hyldes dens kreativitet, dens mangfoldighed og dens innovation for at bruge et buzzword – må man sige buzzword, det må man gerne. Det er faktisk det, den hyldes for, og som vi siger vi skal udvikle, og jeg kan garantere for, at standardiserede test og centrale elevplaner langtfra hylder det princip.

Så derfor mener jeg ikke, at Dansk Folkeparti er ude i den gode sags tjeneste, medmindre det er sådan, at man ønsker, at det danske skolesystem skal tilbage til 1950'erne. Men det ville jo så ikke være første gang, at Dansk Folkeparti ønskede den udvikling.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er jo meget interessant, for når oppositionen fremhæver nogle forslag til forbedringer, som de her internationale undersøgelser kommer med, må det vel et eller andet sted også betyde, at oppositionen anerkender nogle af de konklusioner, som de her undersøgelser også kommer med. De siger netop, at der er problemer med folkeskolen, og at vi sammenlignet med andre lande ikke gør det godt nok. Det må man vel konkludere ud fra det, og det synes jeg da er interessant.

Nu har vi så valgt at gribe det an på den her måde i Danmark, og vi tror på, at det lykkes. En anden ting, jeg godt vil sige, og det var sådan set også det, jeg var inde på før, er, at når oppositionen og Enhedslisten bliver ved med tale om lærernes professionalisme og lærernes engagement, er det jo ikke en løsning at blive ved med at gentage det. Det er ikke en løsning, det er det jo ikke.

Vi kan da godt blive enige om, at der er masser af folkeskolelærere, som er engagerede, som er professionelle, som går op i deres arbejde, og som vil noget godt for deres børn, men det er jo ikke en løsning at sige det. Det er jo bare retorik, og det er det, der er pointen. Vi mangler stadig væk fra oppositionens side, fra Enhedslistens side et bud på, hvad der er af løsning. Vi har et bud, og vi tror på, at det er løsningen.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg har bare et enkelt spørgsmål til ordføreren i forlængelse af den diskussion, der var om folkeskolens formålsparagraf. Jeg vil høre, om ordføreren kan bekræfte, at der både i høringsnotatets sammenfatning, i svar givet af ministeren og i lovforslaget står følgende om folkeskolens formålsparagraf, og at det er tydeliggjort, at der ikke er indeholdt en prioritering af de fem delmål, der:

»... forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.«

Det fremgår ligeledes klart af lovudkastet, at faglighedsbegrebet ikke ændres, således at eleverne kun skal opnå kundskaber og færdigheder, der kan måles og testes.

Jeg vil høre, om ordføreren kan bekræfte, at det er det, der står i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg kan bekræfte, at det, der kommer lige under den første sætning, hvor der står, at »Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne færdigheder og kundskaber«, er sidestillet, men den første sætning er prioriteret.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Så bliver jeg nok nødt til at spørge ordføreren en gang til, og jeg vil så forsætte: Det, der står først, er blevet ændret fra »at fremme... tilegnelse« til »skal... gives«. Der står i lovforslaget, at det skal tjene til at præcisere, at det er skolen og dermed også kommunen, der har ansvaret, og at det ikke er et udtryk for en særskilt prioritering af faglighed som nummer et og de andre delmål som nummer to, men netop at præcisere, hvem der har ansvaret.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Der står i bemærkningerne til folkeskolens formålsparagraf, at man præcisere, at man ønsker at tydeliggøre, men der står også, hvordan færdigheder og kundskaber vægtes i forhold til den alsidige udvikling set i forhold til den eksisterende formålsparagraf. Det er måske ikke lige helt ordret citeret, men det er meningen med det, kan man sige, hvis man læser det.

Der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og det er færdigheder og kundskaber. Det andet er sidestillet, og det fremgår også af bemærkningerne.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

Det her lovforslag bygger på en bred politisk aftale indgået mellem regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne. I Det Konservative Folkeparti glæder vi os over, at det igen er lykkedes at indgå et bredt politisk forlig om forbedringer af folkeskolen.

Vi hilser det velkommen, at vi med folkeskolens nye formålsparagraf præcisere, at det er en central opgave for skolen at give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere. For os er det afgørende, at hver enkelt elev bringes så langt som overhovedet muligt, når det gælder tilegnelsen af kundskaber og færdigheder.

Den nye formålsparagraf sætter også en moderne ramme for skolens virke i en stadig mere international verden, og vi mener, at der her er fundet en god balance mellem det nationale og det udadvendte.

Flere timer i dansk og historie var et konservativt valgløfte, som nu bliver indfriet. Vi ser frem til, at vi nu styrker fagligheden i skolen ved at tilføre ekstra timer i fagene dansk og historie. Det vigtigste er selvfølgelig, at de flere timer også bliver *bedre* timer, og derfor er vi også tilfredse med, at der med udgangspunkt i den nye nationale handlingsplan for læsning vil blive iværksat konkrete initiativer til at styrke læsningen, ligesom vi også ser frem til resultatet af arbejdet i det nye læseplansudvalg for historie.

For os har det afgørende betydning, at alle børn får muligheder for at udnytte deres fulde potentiale. Det kan bl.a. sikres ved, at undervisningen tilrettelægges på en sådan måde, at den rummer udfordringer for alle elever. Desværre peger flere undersøgelser, bl.a. fra Danmarks Evalueringsinstitut, på, at det langtfra altid sker i dag, og vi er derfor meget optagede af at styrke undervisningsdifferentieringen. Det kræver, at vi har nogle dygtige lærere, og det har vi heldigvis i høj grad også. Det kræver, at vi har en undervisning af høj faglig kvalitet. Det kræver løbende tilbagemeldinger om den enkelte elevs præstation i forhold til målene inden for det enkelte fag. Og derudover kræver det også, at der er klarhed om målene, og at der er klarhed i kommunikationen mellem skolen, eleven og forældrene om de opnåede resultater.

Netop derfor glæder vi os over, at alle elever fremover får en elevplan, som bl.a. indeholder resultaterne af og den besluttede opfølgning på den løbende evaluering. Hermed får vi altså et redskab, der kan bidrage til at sikre, at der er fokus på hver enkelt elev, og dermed, at alle børn forhåbentlig får relevante udfordringer, således at alle når så langt som overhovedet muligt. De svage bliver ikke glemt, og de dygtige får ekstra udfordringer.

Vi forventer også, at elevplanerne vil bidrage konstruktivt til et bedre skole-hjem-samarbejde, hvor forældrene får nemmere ved selv at tage ansvaret for deres børns udbytte af undervisningen.

Vi er meget tilfredse med, at det nu bliver præciseret, at det er kommunalbestyrelsen, der har det overordnede ansvar for, at alle børn lærer det, de skal i folkeskolen; og at kommunerne nu i højere grad forpligtes til at sikre kvalitetsudvikling og til at føre tilsyn med folkeskolerne.

Vi hilser det også velkommen, at vi nu får et helt nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling, som skal følge udviklingen i bl.a. det faglig-

ge niveau i skolerne og bidrage til en øget forskning og kvalitetsudvikling.

Det Konservative Folkeparti kan alt i alt støtte forslaget.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Margrethe Vestager.

Kl. 22.30

Margrethe Vestager (RV):

Der har allerede været en del debat om det forslag, som vi behandler nu. Det har der været i eftermiddags, men i særdeleshed også i den meget korte høringsperiode har mange, mange mennesker diskuteret forslaget og sendt høringssvar ind, og mange af dem siger: Drop forliget, styrk dialogen.

Det er i dialogens alvor, at der ændres ved skolen, og det, som er paradokset ved aftenens diskussion om lovforslaget, er den ulidelige lethed, hvormed det herskende flertals ordførere behandler de her forandringer: Det er næsten ingenting, det er kun for det gode, det er mod verdens bedste folkeskole.

Men netop mangelen på dialog er kernen i forslagets tilblivelse og i grundforståelsen af, hvad skole er for noget. Der er ingen dialog i processen og ingen dialog i forståelsen af skolen. Vi har allerede hørt det herskende flertals ordførertaler, og det er paradoksalt nok, som om flere af politikerne synes, at ordene ikke betyder noget.

Det, som er kernen, er jo, at ordene følges op af endog særdeles håndfast og central handling, der viser, at det herskende flertal mener det. Det herskende flertal lader ordene følge af test, statens test og kontrollen.

L 101 om statens test, som vi andenbehandlede i eftermiddags, og L 170 er en pakke af forslag, der må ses som et hele sammen med de statslige bindende mål for folkeskolens klasser. Og det er med stor ærgrelse, at jeg kan konstatere, at det scenarie, som Det Radikale Venstre trak op, dengang forliget blev indgået om de bindende mål i folkeskolens forløb, er blevet en realitet.

Debatten, som vi har her i aften, er svær, fordi den skal presses ned i de 5 minutters taletids snævre ramme. Men det er faktisk første gang, vi diskuterer regeringens skole, for det er en anden skole end folkeskolen, som vi kender den. Den skole, der tegnes i lovforslagene, er regeringens skole.

Jeg vil alligevel prøve at trække en kontur af regeringens skole op, sådan som den tegnes af regeringen i lovforslaget.

Med hensyn til formålet var det velgørende at få Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen. Uanset de besværgelser, som Socialdemokraterne har forsøgt i forløbet, så siger Dansk Folkepartis ordfører jo tydeligt, at der er én klar prioritering: kundskaber og færdigheder. At der så er en anden prioritet, har de sådan set ikke noget imod, må jeg forstå, men der er en klar prioritering: kundskaber og færdigheder først.

Det andet er, at uanset besværgelserne så er forslaget også meget klart: at kundskaber er noget, man giver.

At skolen skal være en kundskabsskole, fremmes af, at eleverne ikke længere skal forberedes til medbestemmelse, i fremtiden nøjes man med deltagelse. Er medbestemmelse blevet umoderne hos det herskende flertal? Er det for forpligtende i forhold til vores demokrati, at folkeskolen skal forberede til medbestemmelse? Den løsere og mere ansvarsfrie deltagelse er det herskende flertals favorit.

Den måde, det følges op på, er jo selvfølgelig interessant, fordi det er den måde, man kan se på, om der er en tvang i realiseringen af det.

Jeg skal springe elevplanerne over af hensyn til tiden og koncentrere mig om den styring, der ligger i både offentliggørelse af landsresultatet af test og styringen via kommunerne.

Den såkaldt verbale tilbagemelding om resultatet af statens test kan elever, forældre og andre forsøge at holde op imod den nationale præstationsprofil, men den nationale præstationsprofil kan i sagens natur ikke rumme de verbale tolkninger, som skal gives til alle de børn, der har fået gennemført test. Den nationale præstationsprofil må i sagens natur arbejde i kategorier, som snart kan kendes i tilbagemeldingen til den enkelte elev. Er det A, B, C eller D, regeringen forestiller sig, eller er det smileys, eleverne skal have i forhold til deres målopfyldelse?

Hvis det skulle gøre en forskel, skulle der gives mere tid til, at lærerne kunne tale med hver enkelt elev og med forældrene. Vi har jo et meget dårligt eksempel på, hvad der sker, hvis ikke der er tid, og hvis det kun handler om at udfylde et skema.

Kl. 22.35

F.eks. kunne vi se på uddannelsesbogen, som vi har lavet som et forhåbentlig relevant og godt redskab for elevernes valg af ungdomsuddannelse. Her ved vi, hvad der sker, når der ikke bli-

ver brugt tid til at tale om, hvad der er elevens faglige styrker, motivation, lyst og ambition. Det duer ikke, når ikke der følger en samtale med, når det bare bliver til et it-format, som skal udfyldes, en skriftlighed, som skal opfyldes, ikke en samtale, ikke en dialog.

Statens styring, sådan som vi ser den, har vi tidligere været inde på. Der er en lang række perspektiver, som jeg vil henviser til i vores bemærkninger under L 101. Jeg vil blot sige det, som måske er noget af det mest tankevækkende: at den her Venstremetode med at pålægge kommunerne en bestemt metode ser vi ikke kun her. Den ser vi faktisk der, hvor alle Venstreministre er i sving. Den lægger bånd på kommunen og udtyder det lokale demokrati.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg er i hvert fald nødt til at præcisere, at lovforslaget ikke lægger op til en prioritering mellem de forskellige og flerartede hensyn, der er i formålsparagraffen. Det vil jeg gerne slå fast. Det ændrer ikke på, at vi i Venstre også tillægger fagligheden stor betydning. Ligesom vi gjorde det før ændringerne i formålsparagraffen, så gør vi det fortsat efter ændringerne i formålsparagraffen. Men der er altså ingen prioritering i formålsparagraffen.

Fru Margrethe Vestager efterspørger, hvad der er blevet af medbestemmelsen. Elevernes medbestemmelse er bare blevet en deltagelse. Der vil jeg bare lige præcisere, at man ikke kan have et medansvar, sådan som det er præciseret i formålsparagraffen, uden at have medbestemmelse. Det er jo ligesom ikke meningen at have et ansvar uden at have medbestemmelse. Så derfor har vi simpelt hen bare forenklet det og forfinet det i forhold til den gældende formålsparagraf på det område.

Men det, der virkelig får mig op af stolen, er min meget store interesse for, hvordan fru Margrethe Vestager overhovedet kan vide noget om, hvilken dialog forligspartierne har haft med andre aktører, og i så fald, fra hvem hun har disse informationer om, hvordan det her forlig er blevet til, for det gør fru Margrethe Vestager en hel del ud af i sin ordførertale.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man kan i hvert fald sige, at det virker meget interessant, hvad det er for en dialog, der er mellem forligspartierne. Nu siger fru Tina Neder-

gaard, at der ikke er nogen prioritering, og vi har lige hørt Dansk Folkepartis ordfører sige her fra Folketingets talerstol, at der er en klar prioritering. Det må man vel dog tillægge en vis værdi.

Jeg så også, at der var et møde i forligskredsen her nede bag rækkerne. Den konservative ordfører kunne ikke deltage, for hun var nemlig på talerstolen. Det tyder jo på, at dialogen i forligskredsen ikke har det for godt.

Det andet er det her med, at det ikke rigtig betyder noget med ordene. Altså, medbestemmelse er bare blevet til deltagelse. Det er ligesom underforstået: I må bare finde jer i, at I ikke kan regne med, at det betyder noget, det er ligesom bare det samme.

Det synes jeg godt nok er politikens ulidelige lethed, når det bliver på den måde. Og hvis man mener, at man har haft en dialog, så synes jeg, det er betegnende, at en af folkeskolens væsentlige parter, som har fået stor ros for kvaliteten af det indspil, man har givet til debatten, end ikke har oplevet at få en tilbagemelding om de redskaber, man har forsøgt at komme i kontakt med forligspartierne om. Det er da et eller andet sted tankevækkende, at man ikke vil diskutere de forslag.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg er fortsat interesseret i at høre, hvilken dialog fru Margrethe Vestager så kraftigt efterspørger, og som skulle have været mellem forligspartierne og andre aktører. Dialogen mellem forligspartierne behøver fru Margrethe Vestager slet ikke bekymre sig om, den skal vi nok tage os af både her i salen og andetsteds.

Det, jeg gerne præcisere yderligere, er, at jeg ikke sagde, at medbestemmelse er ligegyldigt, at ord er ligegyldige, og at det nu bare er blevet en deltagelse. Nej, jeg sagde, at medbestemmelse forudsættes som en del af medansvar. Vi har skrevet medansvar, netop fordi det er bredere, det kræver mere. Det er ikke bare det, at man har en medbestemmelse, nej, man har også et ansvar. Det kræver faktisk, at andre er nødt til at lytte til en, for når man tager et ansvar, er der også en forpligtelse fra anden side til at lytte til en.

Men jeg interesserer mig fortsat meget for den her manglende dialog, som fru Margrethe Vestager med så stor sikkerhed kan sige fra Folketingets talerstol ikke har fundet sted, og at det

helt åbenlyst er forligskredsens ansvar, at den her dialog ikke har fundet sted.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er det jo sådan, at vi har et herskende flertal, og borgerne i Danmark følger selvfølgelig med stor interesse, hvad det er, man skal rette sig efter. Og med den slingrekurs, der er i forligskredsen om, hvilken betydning man kan tillægge ordene, er det faktisk af betydning for os alle sammen, hvordan dialogen er i forligskredsen.

Det her er et meget vigtigt eksempel. Så kan man tage forestillingen om folkeskolens afgangsprøver i biologi og naturfag. Der kan man tale om slingrekurs. Hvis det er kendetegnende for dialogen internt i forligskredsen, at man de facto ikke ved, hvad man gerne vil, og derfor sætter noget i værk for derefter at ændre holdning til det, så må man sige, at ikke nok med at vi får tegnet et helt andet skolebillede, der er heller ikke enighed om det.

Kl. 22.40

Det andet er, at medansvar i forvejen står i folkeskolens formålsparagraf, og hele pointen i, at der står medansvar, er netop, at man har medbestemmelse, for det er spejlet af medansvar. Men man vil ikke give spejlet, man vil ikke give medbestemmelsen, man vil kun give deltagelsen, og det tager en stor del af avoren ud af vores demokrati ...

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak, tiden er gået. Vi må gå videre til den næste korte bemærkning fra fru Christine Antorini.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Nu har jeg haft stor fornøjelse af i en række sammenhænge at samarbejde med fru Margrethe Vestager, og når vi som lovgivere skal prøve at lave en bedre lovgivning, f.eks. på skoleområdet, så er noget af det, som vi begge i høj grad har haft nytte af, at bede om information om, hvordan det ser ud i den konkrete sektor, som vi gerne vil lave lovgivning om, sådan at vi på baggrund af de informationer meget mere præcist kan komme med en lovgivning, der løser nogle af de problemer, der er.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Margrethe Vestager: Hvis ordføreren nu var kommunalpolitiker, og jeg ved, at ordføreren har et stort hjerte, der banker for folkeskolen, er det så ikke et nyttigt værktøj som kommunalpolitiker også at

kunne få informationer om, hvordan det rent faktisk ser ud i de lokale folkeskoler, der ville være i den pågældende kommune – hvis nu ordføreren var kommunalpolitiker – sådan at man bedre er i stand til at kunne træffe beslutninger om, hvordan man skal sætte ind der, hvor der eventuelt er brug for at der skal ske et løft af den ene eller anden slags?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er det jo sådan, at man kan få informationer om og indsigt i, hvad der foregår, på rigtig mange forskellige måder. Jeg har stor respekt for, at de kommunalpolitikere, der er rundtomkring, specielt de, der beskæftiger sig med det, altså de, der sådan set burde være det sted, hvor kvalitetsrapporterne diskuteres, hvilket nu forbydes med den her lovgivning, får informationerne bl.a. ved at besøge skolerne, ved at diskutere med skolebestyrelser og skoleledere, hvad der er rammen for skolens arbejde, hvad der er skolens konkrete handlingsplan, hvordan lærerne vurderer elevernes fremskridt i forhold til de mål, der er sat. Der er masser af måder.

Det, jeg gerne ville have mig frabedt som lokalpolitiker, var, at den ledelsesopgave, jeg som kommunalpolitiker havde i forhold til folkeskolen, i enhver forstand var reguleret af en statslig skabelon, som skulle sikre, at der kunne ske en sammenligning af skoler inden for kommunen og på tværs af kommunegrænser, og at jeg hele tiden havde ministerens vågne blik over skulderen for at se, om jeg nu gjorde det på den rette statsautoriserede måde.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Der er jo ingen tvivl om, at det ville være supergodt, hvis det fungerede sådan, som fru Margrethe Vestager siger, ude i kommunerne, men desværre så kom der en meget hård kritik fra Evalueringsinstituttet netop af kommunernes tilsynsforpligtelse her før sommer. Dens konklusion var:

Evalueringsgruppens overordnede vurdering er, at kommunerne ikke håndterer deres tilsynsforpligtelse tilfredsstillende. Dette skal ses i sammenhæng med, at lovgivningsgrundlaget ikke præciserer kravet til tilsynets indhold og form, og samtidig er samspillet mellem de kommunale aktører på skoleområdet præget af en række forhold, der gør det vanskeligt for den enkelte

kommune at gennemføre et systematisk og vel-dokumenteret tilsyn som en intern opgave.

Det fik bl.a. Kommunernes Landsforening til virkelig at påtage sig den opgave at anbefale en række tiltag, herunder en årlig drøftelse på baggrund af en kvalitetsrapport. Kan fru Margrethe Vestager på baggrund af Evalueringsinstituttets rapport alligevel se, at det måske kan være en idé med en årlig kvalitetsrapport, der faktisk ikke bygger på et eksternt tilsyn, selv om det var det, EVA anbefalede?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nej, jeg kan på ingen måde støtte, at det er staten, der lægger rammerne ned over, hvordan man skal udføre sit tilsyn. Det gør nemlig, at den kommunale demokratiske forpligtelse bliver tom, at det kommunale ansvar bliver fuldstændig tomt. Det er karakteristisk, synes jeg, for den måde, det herskende flertal driver politik på i øjeblikket: at hvis der er et problem, så griber man straks til statslig styring.

Den evalueringsrapport, der kom, og som sagde noget om tilsynet, kunne have været diskuteret på mange måder. Men jeg tror, at man fuldstændig overser, at den måde, som hele folkeskoledebatten er iscenesat på, kræver, at de, som vil være aktører i debatten, i meget, meget vid udstrækning byder ind på regeringens dagsorden og ikke på en dagsorden, der er loyal over for det, der er fundamentet for vores folkeskole i Danmark, nemlig at der er et kommunalt ansvar, og at det faktisk er i orden, at der er kommunale forskelle, fordi det er et demokratisk forankret ansvar.

Det, som må vække undren, er, at Socialdemokratiet fuldstændig overser det og straks springer til en statslig styring, en statslig skabelon og en statslig ramme, der udtynder det lokale ansvar.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Thomas Krog.

Kl. 22.45

Thomas Krog (SF):

Lovforslaget her drejer desværre folkeskolen i en retning, hvor der er alvorlig risiko for, at væsentlige værdier i den danske folkeskole bliver smidt over bord. Den enkelte elevs alsidige udvikling står på spil, som vi så tydeligt har fået illustreret af Dansk Folkepartis ordfører.

Den indsnævring af faglighedsbegrebet, der er lagt op til med den nye formulering af formålsparagraffen, retter uden tvivl fokus mod det, der kan måles i nationale obligatoriske test. Vægtningen i undervisningen vil gå i retning af indlæring af paratviden og udenadslære, og det betyder selvfølgelig en kraftig nedtoning af andre, men mindst lige så vigtige kompetencer såsom evnen til at samarbejde i tværfaglige forløb, evnen til at forstå andres behov, evnen til at finde på nye ting, evnen til at tilpasse sig og evnen til at se større sammenhænge – væsentlige, for ikke at sige uundværlige kompetencer i den globaliserede verden, vi lever i.

Det, vi står midt i, er et stort slag i værdikampen. Lovforslaget fokuserer ensidigt på fagene dansk, historie og kulturarv, der styrkes på bekostning af alt andet. Folkeskolen bliver alene set som et forstadium til mere undervisning. Det handler om at fylde på eleverne og ikke længere om at give eleverne mulighed for at tilegne sig viden.

Blandt mange andre har Lars Kolind, tidligere direktør for Oticon, og en række andre erhvervsledere peget på, at faglighed ikke gør det alene. Det er netop evnen til innovation og samarbejde, der har været grunden til de danske elevers konkurrenceevne på verdensmarkedet.

Det forlig, der er indgået, bygger på en stigende ensretning i skolesystemet. På sigt gør det Danmark mindre konkurrencedygtigt på det globale videnmarked, og samtidigt er det en væsentlig bekymring for SF, at flertallets topstyring simpelt hen giver mindre glade børn. Vores påstand er, at børn ikke kan tvinges til at lære; børn skal have lyst til at lære, før vi kommer nogen vegne.

Betyder det slet ikke noget for flertallet, at lærerne, som skal føre forslaget ud i livet, meget massivt har gjort opmærksom på, at de frygter, at deres ansvar for undervisningen fratages dem med den stadig stigende topstyring med obligatoriske test og kontrol, der er lagt op til, og som bestemt ikke er til gavn for folkeskolen?

Jeg vil også godt udtrykke min undren over den manglende evne eller vilje, kan man måske sige, til at lytte til de eksperter, der har udtalt sig, så vel de indenlandske som de udenlandske. Jeg vil godt tage fat i OECD, som jo er blevet brugt som en slags murbrækker til overhovedet at komme i gang med det her. I sin rapport om den danske folkeskole er en af de ting, som OECD fremhæver, at reelle forbedringer er afhængige af den ildhu og energi, lærerne lægger i

at inspirere eleverne. Der er ifølge OECD ikke behov for centralistisk kontrol, men for en forstærket evalueringskultur, der netop bygger på den arbejdsglæde, det engagement, den demokratiske tradition og den kvalitet, som OECD konstaterer at der faktisk findes hos de danske lærere. Jeg synes, det burde give stof til eftertanke, for det, man er i gang med her, er sådan set ikke for børn.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Thomas Krog, hvilke instrumenter hr. Thomas Krog mener vi skal anvende i den danske folkeskole for at sikre, at danske børn bliver bedre til at læse, bedre til at regne og bedre til at skrive, altså at de simpelt hen får nogle bedre faglige færdigheder med sig videre til ungdomsuddannelserne og videre med i livet.

Vi ved jo, at hr. Thomas Krog og hans parti f.eks. er meget optaget af, at mange voksne har et uddannelsesefterslæb, fordi de ikke kan læse, regne og skrive tilstrækkelig godt. Det er et efterslæb, som vi ikke ønsker for fremtiden. Det er sådan set vores målsætning, at alle skal have nogle gode kvalifikationer med sig, så de kan klare sig i uddannelsessystemet, og jeg vil gerne høre, hvad hr. Thomas Krog kan anbefale.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes, det er et rigtig dejligt spørgsmål, og jeg ville faktisk gerne have haft rigtig, rigtig lang tid til at fortælle det, men nu skal jeg gøre, hvad jeg kan på 1 minut.

Kl. 22.50

Et af eksemplerne, jeg vil nævne, angår nogle af de bogligt svage elever, som findes rundt omkring. Jeg har set og læst om massevis af forsøg, hvor man har givet dem motorisk træning. Man har simpelt hen taget dem ud af klasserne i nogle timer, taget dem ind i et gymnastiklokale og trænet deres motoriske evner – altså færre dansktimer og mere motorik. Det har betydet, at de elever er blevet langt, langt bedre til at læse og regne, selvfølgelig ikke lige i de timer, de ikke er i klasserne, men efterfølgende har det haft stor betydning for dem.

Vi går ind for madordninger i SF, for alting tilsiger, at børn, der ikke får noget ordentlig mad i løbet af dagen, simpelt hen ikke kan lære at læse og skrive i skolen, og derfor er det også me-

get, meget centralt, at vi sætter ind her. Nu lyser knappen, men jeg kunne blive ved.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil gerne kvittere for, at SF i modsætning til andre, som mener, at vi bare skal lave nogle handlingsplaner, faktisk kommer med nogle konkrete forslag til, hvordan vi kan forbedre folkeskolen for de børn, der møder særlig store udfordringer. Jeg mener, det vil være interessant at arbejde videre med SF's tanker, også om, hvordan vi kan inddrage skolefritidsordningerne, og så vidt jeg har nogen medindflydelse, skal SF i hvert fald være meget velkommen til at gå ind i en dialog.

Jeg vil gerne spørge om en ting: Hvad mener hr. Thomas Krog kan være årsagen til, at der i et land som f.eks. Polen er elever, som læser deres eget sprog bedre, end danske børn læser dansk? Hvad er det for nogle faktorer, som gør, at vi halter lidt bagefter? Jeg anerkender, at vi har nogle styrker på andre felter, men hvad det for nogle faktorer? Hvad er det, man kan i Polen, som vi ikke kan i Danmark, men som vi måske kunne lære af?

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Her bliver jeg desværre fru Tina Nedergaard svar skyldig. Jeg kender overhovedet ikke det polske skolesystem tilstrækkelig godt til at kunne svare på, hvad det er, de kan, som vi ikke kan i Danmark. Sådan er det desværre, men det må jeg læse på, inden vi mødes næste gang.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Jeg vil starte mit indlæg med at kvittere over for fru Tina Nedergaard, der var meget begejstret for SF's forslag om f.eks. ordentlige madordninger i skolerne. Det går jeg egentlig ud fra betyder, at Venstre har tænkt sig at stemme for det forslag, Enhedslisten har fremsat om at afsætte en stor økonomisk pulje til at etablere gratis madordninger i folkeskolen.

Hele denne debat handler jo om: Hvordan gør vi den danske folkeskole bedre? Hvad er det, som generelt skal ligge til grund for de næste 10 eller 20 års skolepolitik i Danmark?

Jeg må sige, at det indgåede skoleforlig, vi har liggende foran os, altså bygger på et forældet skolesystem og et forældet skolesyn. Det bygger sammen med afskaffelse af gruppeeksamen og nedlægningen af Statens Pædagogiske Forsøgscenter på den opfattelse, at vi skal vende tilbage til den sorte skole, som vi de sidste 30 år har forsøgt at vende os væk fra. Kontrol, centralstyring, ensretning og et meget snævert indlæringsfokus skal fremover være det, der er karakteristisk for den danske folkeskole, og det er vi i Enhedslisten meget kede af.

Vi er også rigtig ærgerlige over, at det, som forligspartierne egentlig hylder som deres mål, nemlig en bedre folkeskole, altså ikke opnås med de tiltag, som gøres i lovforslag nr. L 170, og det opnås heller ikke med det lovforslag, vi behandlede tidligere i dag om nationale test. Det, der opnås, er, at nogle børn bliver rigtig gode til at bestå test og huske f.eks. den danske kongerække og den lille tabel, hvorimod andre børn får en forstærket skoleledelse, fordi det ikke er særlig sjovt konstant at være dem, der er dårlige til testene. Man risikerer såmænd også at udvikle lærernes arbejdsglæde, for det, der bl.a. sker med lovforslaget om at indføre test, er jo, at den metodefrihed, som lærerne har i dag, og som gør, at vi rent faktisk har en god folkeskole allerede i dag, bliver afviklet.

Enhedslisten advarer imod, at man afvikler de kvaliteter, der allerede ligger i folkeskolen. I stedet skulle man tage de positive elementer, der findes i folkeskolen, og styrke dem, men det er altså ikke det, man har gjort med folkeskoleforliget.

Kl. 22.55

Det har været sagt flere gange i debatten, at oppositionen ikke kommer med gode initiativer til, hvordan vi skal gøre folkeskolen bedre. Det mener jeg er en helt forkert opfattelse, og det betyder sådan set bare, at man ikke har lyttet til debatten. Jeg mener, at både oppositionen – her er det altså Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og en lang række grupper ude i samfundet gentagne gange er kommet med gode initiativer til, hvordan vi skal gøre folkeskolen bedre. Jeg kan bare nævne, at Danmarks Lærerforening har tilbudt at reducere antallet af dårlige læsere i løbet af 5 år, men man har slet ikke taget Danmarks Lærerforenings forslag med i betragtning. De har fremlagt debatoplægget »Gør en god skole bedre«, men det oplæg ser man overhovedet ikke aftegnet i folkeskoleforliget.

I Enhedslisten kunne vi godt tænke os at skabe nogle gode vilkår for de gode og kreative elementer, der er i folkeskolen i dag, men det kræver altså penge, det kræver vilje, og det kræver tillid til den lærerstab, vi har. Det kræver også, at eleverne har nogle rettigheder, og vi vil derfor fremsætte et lovforslag om at sikre eleverne de rettigheder. Det skal være minimumsrettigheder, som skal sikre, at de har et ordentligt arbejdsmiljø; at de lærere, der underviser dem, har haft adgang til efteruddannelse; at der følger en ordentlig økonomi med til den enkelte elev, og at de rammer, skolen er underlagt, og de undervisningsmaterialer, eleverne skal beskæftige sig med, er moderne. Det, vi kan se i dag, er jo, at rammerne for den danske folkeskole er nedslidte, og jeg kunne godt tænke mig at høre, om man kan sidde fuldstændig overhørig – det opfatter jeg at forligspartierne gør – at nogle af de problemer, folkeskolen slås med, faktisk skyldes, at der ikke kan etableres ordentlige rammer til den enkelte elev.

Jeg kunne godt tænke mig, at der blev udviklet en kreativitet og en metodefrihed. Jeg så i nyhederne her i dag, at en lærer lod eleverne lære gennem børnestavning, som han kaldte det. De stavede, som det passede dem, men det viste sig rent faktisk, at de hurtigt lærte at stave rigtigt på den måde. Den metodefrihed, den kreativitet udelukkes totalt, hvis man stemmer for dette folkeskoleforslag, for det går i retning mod den sorte skole, må jeg sige.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil bare sige ganske kort, at jeg godt kan forstå, hr. Thomas Krog ikke kunne svare på, hvordan det lige nøjagtig ser ud Polen, men det må vi så tage en anden gang. Det var egentlig min pointe, at i Polen bruger man rent faktisk langt færre ressourcer pr. elev, og alligevel får man nogle gode resultater i et fag som f.eks. polsk. Derfor bør vi også være åbne over for, at vi med de økonomiske ressourcer, der er til rådighed i dag, kan finde nogle løsninger, som kan bringe vores folkeskole videre frem. Det er noget af det, vi har arbejdet med i forbindelse med det folkeskoleforlig, vi har indgået, og det er noget, vi fortsat skal arbejde frem imod.

Noget af det glædelige, der blev nævnt i ordførers tale, var, at oppositionen nu er reduceret til Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten. Det er noget, vi kan lide at høre i Venstre.

Jeg har blot et enkelt spørgsmål: Ordføreren var inde på, at elever og lærere egentlig vil blive rigtig gode til at gå op til test og klare sig i test, og jeg skal bare lige spørge fru Majbrit Berlau, om hun ikke er klar over, at testen skal bygges op om fagenes trinmål og dermed om de faglige sammensætninger og elementer, der i forvejen skal indgå i undervisningen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jo, jeg er udmærket klar over, hvordan man har tænkt sig at bygge testen op, og det, jeg har taget mig tid til i denne debat, er rent faktisk at lytte til dem, der skal udfærdige testen, nemlig lærerne. Det er dem, der helt konkret kommer til at stå med dem, og de siger, at når de er udformet sådan, som der er lagt op til, vil der ske det, at lærerne kommer til at undervise i retning af, hvordan testen er udformet, og ikke nødvendigvis på den måde, de tror vil være den bedste. Det er lige præcis det angreb på metodefriheden, lærerne problematiserer meget kraftigt, og det er det angreb, vi tager alvorligt i Enhedslisten, og som jeg synes forligspartierne har sidet fuldstændig overhørig.

Jeg kunne godt lige tænke mig at knytte en kommentar til spørgsmålet om Polen. Skal jeg opfatte det sådan, at det, at polakkerne har reduceret de økonomiske rammer for den enkelte elev, også er målsætningen for Venstre, og at det er derfor, man siden 2001 har reduceret ressourcerne til hver enkelt elev i den danske folkeskole, fordi man tror, det vil fremme, at eleven kommer til at læse og stave bedre?

Kl. 23.00

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det er lige før, jeg også tør stille i udsigt, at jeg kan æde en gammel hat, hvis jeg ikke har ret i, at der, siden VK-regeringen tiltrådte, er kommet flere lærere i den danske folkeskole. Men jeg tør nu ikke helt love det, som fru Majbrit Berlau så modigt gjorde tidligere på aftenen.

Nej, vores målsætning er naturligvis ikke, at der ikke skal være tilstrækkeligt med ressourcer i den danske folkeskole. Vi konstaterer blot, at der åbenbart kan være forskellige metoder til at give netop den faglighed, som vi finder er nødvendig for at komme videre i ungdomsuddannelserne, og det er derfor, vi også har lagt vægt på, at man netop får en høj grad af faglighed med sig.

Jeg vil gerne høre, om fru Majbrit Berlau vil anerkende, at vi bl.a. afsætter midler til mere undervisning. Det må dog være noget positivt i folkeskoleforliget, at der kommer flere timer i dansk og historie.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg vil sige, at min kommentar om, at man har reduceret for den enkelte elev, har baggrund i Kommunernes Landsforenings rapport om budgetoverslaget, hvor det fremgår meget tydeligt, at fra 2002 til 2004 er der reduceret for den enkelte elev. Det er sådan set meget klare tal, som også er tilgængelige for Venstres ordfører.

Med hensyn til at anerkende at der afsættes flere timer til dansk, står det jo i forliget, så det er sådan set ikke noget problem. Det, jeg synes er problemet, er alt det, man ikke retter op på. At man afsætter flere timer til dansk kan være fint nok, men hvorfor afsættes der ikke flere timer til matematik, historie og samfundsfag?

Det, vi i virkeligheden synes i Enhedslisten, er, at eleverne burde have en minimumsrettighed til at modtage undervisning x antal timer fra hver lærer. Vores anke er, at når man propper så meget ind med elevplaner, som man gør i folkeskoleforliget, skal den enkelte lærer bruge tid på at lave administrativt arbejde i stedet for undervisningsarbejde, og det er lige præcis problemet med forliget, at det ikke kan leve op til vores intention.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan i et og alt tilslutte mig, hvad ordførerne for forligspartierne har sagt. Jeg synes, de har holdt nogle gode taler, de er godt inde i stoffet, men vi har mildest talt også været igennem mange møder og mange debatter.

Det, der står tilbage, er fru Margrethe Vestagers påstand om, at vi lægger en hel masse i ordet »giver« i formålsparagraffen. Vi har svaret, og vi har skrevet, at det er altså os, der skal udlægge det, vi selv har sagt. Det betyder, at vi understreger kommunernes og skolernes ansvar for, at eleverne får de kundskaber og færdigheder, der er nævnt, med de begrundelser, der er nævnt. I dag er det mere svævende formuleret, men nu bliver det mere præcist formuleret.

Så står der »deltagelse« i stedet for »medbestemmelse«. Det er ganske enkelt en bredere betegnelse, og jeg kan huske, at der var en, som sagde: Deltagelse er jo f.eks. også deltagelse på arbejdsmarkedet, hvorimod man ikke kan lægge samme betydning i medbestemmelse.

Derfor vil jeg starte med at henstille og bede om, at der ikke lægges alt muligt i ændringerne af formålsformuleringen. Det, der skal lægges i det, er understregningen af, at skolen og kommunen har ansvaret for, at børnene får de kundskaber og færdigheder, som kan give dem ... og så kommer der fem formål. Det første er nyt, og det handler om at ruste eleverne til videre uddannelse.

Der er bred enighed i samfundet, blandt organisationerne og også mellem forligspartierne om, at målet er, at 95 pct. af de unge gerne skal have en uddannelse efter folkeskolen, og dette er noget nyt. Den gældende formulering har rødder tilbage i en tid, hvor folkeskolen blev betragtet som noget afsluttende, fordi de fleste elever ikke fik anden uddannelse end folkeskolen. I dag er det altafgørende for eleverne og for samfundet, at næsten alle får en uddannelse efter folkeskolen, og det synes vi skal afspejles i formålsparagraffen; derfor dette nye mål. Og så er der sådan set ikke mere at sige om den nye formålsparagraf.

Kl. 23.05

Der har været stor diskussion om disse nationale obligatoriske test. Jeg tror, at langt de fleste lærere er tilhængere af test, men der er altså nogle, måske mange, som endnu er bekymrede over, at det er nationale test, og at man kan sammenligne resultaterne med et nationalt niveau. Det er en bekymring, som jeg tror lærerne står meget alene med. Jeg er helt sikker på, at forældrene ikke deler den, det kan man jo spore på foreningen Skole og Samfunds syn på sagen, og skolen er altså til for børnenes skyld.

Jeg synes, det er i orden, at man for en sikkerheds skyld lufter bekymringer, og jeg synes i det hele taget, det er i orden, at lærerforeningen fører kampagne for sine synspunkter. Men på et eller andet tidspunkt synes jeg, lærerforeningen bør acceptere og på et tidspunkt også glæde sig over, at der nu er meget bred enighed om at tage dette skridt ind i skolens fremtid – en fremtid, hvor der absolut ikke er trukket noget fra, når det gælder kreativitet, når det gælder elevernes evne til at samarbejde, når det gælder elevernes uimponerede holdning til deres lærere, og heller ikke når det gælder elevernes utrolige selvtillid.

Danske børn er de mest selvsikre i Europa, og det er fint. Nu skal vi bare have en skole, som giver dem lidt mere baggrund for selvtilliden; der skal ikke trækkes noget fra selvtilliden.

Disse nye test er ikke noget, der stempler eleverne og gør dem i dårligt humør, fordi de ikke er adaptive. Der er udfordringer til både stærke og svage elever: Hvis den første opgave kan løses, går man videre til en sværere, og hvis den er for svær, så går man videre til en lettere. Alle børn får udfordringer, og det vil de synes er sjovt.

Så er der elevplanerne. Jeg står her med elevplanerne fra Vester Mariendal Skole, og de er jo et godt eksempel. Det er en skole, der af egen drift har rationaliseret det skriftlige arbejde med elevplaner. Jeg forstår, at man hvert halve år udfylder disse elevplaner fag for fag. I nogle fag står der en del, 10-15 linjer, i andre fag står der kun en enkelt linje. Hvert halve år har man forældresamtaler, og det er antagelig i forbindelse med disse forældresamtaler, at man reviderer den skriftlige elevplan. Når først det system er kørt ind, er jeg overbevist om, at det bliver en lettelse, og det er jo også det, vi får at vide. Men i starten kan det selvfølgelig være lidt bøvelat at få det op at stå.

Så vidt jeg kan se, er planerne utrolig edb-baserede på Vester Mariendal Skole, og det er uden tvivl fremtiden, at disse elevplaner bliver edb-baserede. Jeg har også læst om en kommune, hvor man er online med forældrene. Det kan jo give lidt mange forældrehenvendelser til lærerne, men vi vil jo gerne have et samarbejde mellem skole og hjem, så det synes jeg også der kan være et spændende perspektiv i.

Kort sagt: Skolen tager nu et skridt ind i fremtiden. Det er virkelig en forandring, der sker, men der er ikke en eneste af de notoriske værdier, som den danske skole indeholder, der slås af på, og som bliver nedvurderet eller mistet – ingen som helst!

Kl. 23.10

Man siger, at nu bliver der for meget fokus på testresultater. Fire af de ti test, som alt i alt beslaglægger en promille af elevernes arbejdstid, er dansktest, læsetest, og så er det, jeg spørger: Hvad er ulykken ved, at lidt mere af undervisningen bliver rettet ind på, at eleverne lærer at læse?

Jeg kan ikke forstå, at vi skal tale om test i teoretiske begreber. Lad os dog i stedet tale om læsetest. Gør det noget som helst, hvis flere af de børn, som ikke kan læse i dag, takket være øget

fokusering på læsetest får lært at læse? Jeg kan ikke se det. Og der er jo ikke stor forskel til engelsktesten, som går ud på, at børnene skal blive bedre til engelsk.

Jeg har svært ved at se problemet, for som hr. Martin Henriksen sagde i middags, skal man altså også have lidt tillid til lærerne. Hvorfor skulle de ikke kunne administrere disse test, så testene ikke kommer til at fortrænge de andre vigtige værdier, der findes i skolen? Selvfølgelig kan de det.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Ministeren startede sit indlæg med at sige, at han erklærede sig enig med alle de ordførere for forligspartierne, der har været på talerstolen, og roste dem for at have sat sig godt ind i stoffet. Men jeg synes alligevel, der var uenighed blandt ordførerne for forligspartierne om formålsparagraffen.

Jeg synes, vi hørte ordføreren for Dansk Folkeparti slå meget konkret fast, at det var en prioritet rækkefølge, så spørgsmålet om at give eleverne kundskab og færdigheder havde første prioritet i formålsparagraffen, hvorimod Socialdemokraterne indvendte, at det var en ligestillet række, altså at der ikke var nogen prioritering. Det er da uenighed, og jeg synes, det ville være rigtig dejligt, hvis ministeren kunne klargøre for os: Hvem af de to ordførere har ret?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Den første linje siger, at i samarbejde med forældrene er det skolens opgave at give eleverne kundskaber og færdigheder, der – kolon – og så kommer de ligestillede formål.

Første linje handler altså om det, skolen skal, og de fem formål angiver, at det både er den alsidige udvikling og fortroligheden med egen kultur osv. osv., der er årsagen til det. Det første punkt hedder videre uddannelse, men videre uddannelse er sidestillet med alsidig udvikling, fortrolighed med egen kultur og forståelse for andres kultur osv. De fem mål er sidestillede, men den øverste linje er jo ikke tilfældig. Den er starten, fordi vi sætter en streg under kundskaber og færdigheder, og det gør vi, fordi kundskaber og færdigheder er vejen til de fem formål, vi nævner, inklusive alsidig udvikling, som er lige så vigtig som det andet.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det opfatter jeg sådan, at Dansk Folkepartis fortolkning af formålsparagraffen er den rigtige fortolkning.

Jeg kunne godt tænke mig at høre noget andet, og det er om elevplaner. Ministeren havde et eksempel fra en skole, og jeg ved, at der er to eksempler fra den skole: et for de børn, som får specialundervisning, og et for de børn, der følger den normale undervisning. Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvilken af de to elevplaner var det, ministeren fremhævede? Jeg synes nemlig, det rigtig interessante i hele debatten er, at ministeren kan udfærdige, hvordan det hele på området skal se ud, og jeg synes ikke, det er rigtig godt beskrevet.

Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvad handler det mere om? Hvordan kommer de elevplaner til at se ud? Og jeg kunne i høj grad også godt tænke mig at vide: Hvad er det, ministeren synes, lærerne skal nedprioritere i deres daglige arbejde for at udfærdige de elevplaner? Hvis man skal tage dem alvorligt, er man jo nødt til at bruge om ikke andet bare en smule tid på at lave dem, og dermed fragår vel noget af den tid, som lærerne i dag bruger på at skabe en god skole.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er lige blevet orienteret om, at den første elevplan fra Vester Mariendal Skole, som stod på ministeriets hjemmeside, var en ikke udfyldt elevplan. Den er nu erstattet af to udfyldte elevplaner, så man kan se i praksis, selvfølgelig i anonymiseret form, hvordan en sådan elevplan kan se ud.

Kl. 23.15

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil godt vende tilbage til det, som fru Majbrit Berlau tog fat i, nemlig hvad det egentlig er, forligskredsen gerne vil. Ministeren forvirrede mig lidt med hensyn til det, som også står i bemærkningerne til lovforslaget. Ministeren siger, givetvis i et forsøg på at forene Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti, at de fem mål er ligestillede, og at kundskaber er midlet til at nå dem. I bemærkningerne står der, at formålsparagraffen præciseres for at tydeliggøre, at formålet er at give eleverne kundskaber og færdigheder.

Kan ministeren præcisere, hvad det er, der er midlet, hvad det er, der er målet, og om målet, som det står beskrevet i bemærkningerne, kundskaber og færdigheder, står over eller ved siden af de fem ligestillede mål, som følger efter kolonet i formålsparagraffen?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Formålet er, det står der jo, at give kundskaber og færdigheder, men det er jo ikke for kundskabernes og færdighedernes egen skyld. Det er for at opnå det, som kommer i de følgende fem punkter.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Thomas Krog for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes, det er spændende med den her formålsparagraf. Ministeren sagde, at ændringerne i formålsparagraffen handler om, at skolen og kommunerne har ansvaret. Det var sådan ligesom ministerens konklusion på den del af det. Så synes jeg jo, det er interessant at se, at KL faktisk siger, at de tager afstand fra de standardiseringer, som forliget indebærer, fordi forliget er præget af regelstyring og bureaukrati, som indsnævrer det kommunale selvstyre. Altså det, som ministeren siger er årsagen til at man ændrer formålsparagraffen, tolker KL stik modsat. Det synes jeg faktisk er lidt spændende.

Jeg vil også godt vende tilbage til Skole og Samfund, som ministeren fremhævede som dem, der virkelig er positive over for det her. Netop om formålsparagraffen skriver Skole og Samfund jo, at det kan frygtes, at omformuleringen, hvor det handler om at give, i stedet for at eleverne skal tilegne sig viden, vil fremme en udvikling hen imod øget brug af tankpasserpædagogik med eleverne i en mere passiv rolle. Det er Skole og Samfunds formulering til den del. Hvad siger ministeren til det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Til det sidste vil jeg sige, at det i mine ører mere lyder poppet med denne snak om tankpasserpædagogik. Det er poppet og slagordspræget. Det er sådan noget, man kan stå og råbe ude på Rådhuspladsen, det hører ikke hjemme i en seriøs skoledebat, for der er jo ikke baggrund i lov-

forslaget for at tale om tankpasserpædagogik. Så kunne vi ikke drøfte det uden slagord?

Der er ikke noget mærkeligt i, at Kommunernes Landsforening synes, at kommunerne selv kunne have fundet på nogle af de ting, vi nu siger kommunerne skal. Det er der jo ikke noget mærkeligt i. Det tror jeg også at jeg ville sige, hvis jeg var formand for Kommunernes Landsforening. Men sagen er jo, hvad kommunerne også har erkendt, at der er for mange kommuner, der ikke har gjort det, som ikke har gjort tilstrækkeligt for at sikre, at eleverne får lært, hvad de skal, også de svage elever, også de 20 pct., som står i fare for at falde af. Og derfor vil vi nu være sikre på, at alle kommuner tager hånd i hanke med situationen, får lavet handleplaner for fag, hvor der viser sig behov for det.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Nu var tankpasserpædagogik jo ikke mit ord, det var Skole og Samfunds ord. Jeg tog det frem, fordi ministeren netop fremhævede Skole og Samfund som dem, der var positive over for det her. Jeg er nødt til at henvise til, at når ministeren snakker formålsparagraffer og Skole og Samfund, så er det lige præcis det ord, Skole og Samfund sætter på formålsparagraffen i deres høringssvar.

I forhold til den anden del med, hvad Kommunernes Landsforening mener og gør, synes jeg dog også, det er interessant, at netop det, ministeren siger er formålet med at ændre formålsparagraffen, at skolen og kommunerne skal præcisere, at de har ansvaret, bliver tolket stik modsat af kommunerne selv, der siger, at det her indsnævrer det kommunale selvstyre. Er det ikke en bekymring, ministeren har? Er der ikke også på det område noget, som måske skulle diskuteres i forligskredsen og også med nogle eksterne parter?

Kl. 23.20

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste skal ikke skille os ad. Man kan godt sige, at når vi pålægger kommunerne at foretage denne analyse, at have denne drøftelse og at skrive handleplaner, når det er nødvendigt, beslutter vi så derved noget, som kommunerne gerne selv ville have taget beslutning om. Men vi gør det jo med god grund, og der er jo adskillige kommuner, som i forvejen gør det. Jeg har været på besøg i en stor kommune og fik kon-

trakten mellem en skole og den pågældende kommunes skoleforvaltning at se. Jeg skal love for, det var en detaljeret kontrakt.

Nu skriver vi altså her så at sige en standard-model for, hvordan kommunen kan tage fat i disse ting. Jeg er sikker på, at masser af kommuner vil gøre meget mere, end vi skriver. Vi har noteret et minimum, og så skal det ikke skille os ad, hvad Skole og Samfund har sagt. De har forsvaret elevplanerne, det er det, der er afgørende. Jeg står ikke med deres skrivelse her.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ministeren. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører i anden runde.

Margrethe Vestager (RV):

Når jeg tager ordet i anden runde, så er der flere grunde til det. En grund er, at den taletid, som gives til et almindeligt lovforslag af den her type, slet ikke kan rumme det, som det er værd at sige i en situation som den, vi i dag står i.

Jeg forstår sådan set godt det lethedens tonefald, som har præget ordførerne og ministeren, hvad angår det forlig, der er bag den lovgivning, som vi behandler i dag. Sådan tror jeg også at jeg ville gøre.

Jeg forstår så ikke helt den arrogance, som man forholder sig til lærernes bekymringer med. Som ministeren sagde, skal man se lærernes bekymringer som noget, der for en sikkerheds skyld bliver givet udtryk for, hvorimod det er nogle andre, der skal bekymre sig for børnene.

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er en ganske særlig måde at forholde sig til at have en diskussion og en dialog om så væsentlige forandringer i folkeskolen på, at man henviser det til noget, som skal siges for en sikkerheds skyld, hvorimod nogle andre tager hensynet til børnene. Det synes jeg på en eller anden måde er ret respektløst over for de mennesker, som skal være hverdagens virkeliggørere af det, som er forligets indhold, at man henviser det til noget, som skal siges for en sikkerheds skyld, men at man snart vil indse, hvad det er, der er det givende.

Når man må se med meget større alvor på det her end det, som ordførerne giver udtryk for, så er det, fordi tingene hænger sammen. Der er en klar linje i de ændringer, som er lavet i folkeskolelovene fra 2001 og til i dag. Det er ændringer, som i enhver forstand indebærer, at statens styring af skolen bliver kraftigere.

Det her med, at man jo har tillid til det, er så tomt, at det runger næsten lige så meget, som det gør i denne sal, hvor der stort set ikke er nogen tilbage, og hvor vi nærmer os kl. 23.30. Det hænger jo sammen med, at den måde, man har konstrueret det på, gør, at testene kommer til at stå helt centralt i lærerens arbejde, fordi testene bliver helt centrale i vurderingen af, om skolen lykkes, fordi testene bliver helt centrale i kommunens vurdering af, om skolen lykkes, og fordi kommunens vurderinger skal kunne sammenlignes på tværs hen over kommuner.

Det kan være, det er en detalje i det store billede, og det er det, men den er måske meget illustrativ. Regeringen og det herskende flertal nedlægger Grundskolerådet. I stedet vil man lade sig rådgive af et ministerudpeget trekløver. Alle andre kan udtale sig i bilag til trekløverets råd. Så meget for dialogen, så meget for en folkeskole, der er bundet op i en konsensus og i en forståelse af, hvad det kræver at have en folkeskole og ikke bare en regeringskole.

Derfor må man nok sige som udgang på den her debat, at uanset besværgelserne, uanset beroligelserne, uanset fortællelserne og uenigheden blandt regeringspartierne så får vi en regeringskole, der er præget af, at læreren skal give kundskaber og bruge statens test til at tjekke, om færdighederne er indlært, og om testene kan gennemføres, og at tiden bruges på papir.

KL 23.25

Egentlig tror jeg ikke, at PISA-resultater eller OECD-undersøgelser er den egentlige grund til, at de her lovforslag er fremsat. PISA og OECD er brugt i iscenesættelsen af et billede af en skole, der kræver en stærk hånd, statslige test og kontrol, og grunden er, at det herskende flertal vil have en anden skole, og det er så det, det får.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Majbrit Berlau som ordfører i anden runde.

Majbrit Berlau (EL):

Jeg tager ordet her i anden runde, fordi jeg synes, at denne debat efterlader en række spørgsmålstegn, som jeg egentlig ikke synes vi kan være tjent med, når vi snakker om den danske folkeskoles fremtid.

Jeg synes, at denne debat bærer præg af, at der efterlades spørgsmålstegn om, hvordan den formålsparagraf, der lægges op til, i virkeligheden skal fortolkes. Er det Dansk Folkepartis fortolkning, er det Socialdemokratiets fortolkning,

hvem er det egentlig, der har magten til at fortolke formålsparagraffen? Og er det rimeligt, at vi vedtager en formålsparagraf, der i den grad allerede på nuværende tidspunkt giver anledning til meget brede fortolkninger?

Jeg tager også ordet, fordi jeg synes, at man i debatten gang på gang har fremført og hyldet test som nyt redskab. Nu har test, lokale test, jo været brugt i den danske folkeskole igennem lang tid. Og det, som jeg synes er problemet, er, at de centrale nationale test, man ønsker at indføre, mangler man fuldstændig evidens for at indføre. Der mangler en dokumentation for, at de er med til at løse de problemer, som forligspartierne mener at testene skal løse. Man indfører dermed sagt en forsøgsordning via det her folkeskoleforlig, som vi mangler at se den endelige eller dokumenterede evidens af.

Så synes jeg også, at jeg er nødt til endnu en gang at rejse spørgsmålet om offentliggørelsen af test gennem de handleplaner, som skolerne skal udfærdige, og konsekvensen af en eventuel rangorden af de enkelte skoler. Jeg synes, at forligspartierne sidder den bekymring meget overhørig og med en ret stor arrogance fuldstændig afviser virkeligheden.

Jeg synes, at, og det var i øvrigt også derfor, at jeg rejste det i en kommentar til ministeren, der er uklarhed om, hvordan elevplanerne kommer til at se ud. Der er også uklarhed om, hvad det er, lærerne ikke skal lave, når de nu skal til at udforme elevplaner.

Jeg synes, at man som arbejdsgivere – og det må forligspartierne jo se sig som, når de indfører en detaljeret styring af lærernes arbejde og dermed et angreb på deres metodefrihed og indfører kravet om elevtest for alle elever – også må påpege, hvad der ikke skal laves af arbejde, for der er stadig væk kun 37 timer til at udføre den lærergerning, som de har.

Jeg synes altså, at vi står tilbage med en række uklarheder, og det kan man måske være tilfreds med fra forligspartiernes side, men det må jeg sige at vi ikke er fra Enhedslistens side. Jeg synes, det her er en alt, alt for alvorlig sag til at have så mange uklarheder. Jeg synes, det er en meget alvorlig sag, når vi diskuterer den danske folkeskole, at man gang på gang sidder de problemer, som rejses, overhørig, ikke kun fra de partier, der ikke er enige i Folketinget her, men også udeomkring i den virkelige verden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. marts 2006, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 23.29